

Rapportage van de Vlaamse Regering over de uitvoering van de aanbevelingen van de bijzondere commissie voor de evaluatie van de aanpak van seksueel misbruik in de Kerk en in andere gezagsrelaties in het algemeen en van de rol van instellingen en voorzieningen op het terrein van jeugd, welzijn en onderwijs in het bijzonder - overzicht per aanbeveling		
1. De erkenning van slachtoffers en hun behoeften	status	stand van zaken
1 Organiseer als Vlaams Parlement, eventueel samen met het Federale Parlement, opnieuw een moment van publieke excuses aan de slachtoffers van historisch seksueel geweld. Organiseer dat moment samen met de Kerk, en met scholen, zorgvoorzieningen en andere organisaties waarin het seksueel geweld heeft plaatsgevonden.	Niet opgestart	Verantwoordelijkheid Vlaams parlement
2 Neem het initiatief om op een publiek toegankelijke plaats een permanent monument op te richten dat de herinnering aan de slachtoffers van (historisch) seksueel geweld en de erkenning van hun leed levendig houdt.	Niet opgestart	We zien dit als opdracht van de PPI. De gemeente Sint-Pieters-Leeuw heeft eind 2024 wel een herdenkingsmonument voor slachtoffers van seksueel misbruik in de Kerk ingehuldigd.
3 Zorg voor een permanente tentoonstelling als plaats van herinnering en herdenking om het leed van alle slachtoffers van seksueel geweld te erkennen. Die tentoonstelling heeft ook een educatief-preventieve functie.	Lopend	Samen met de Erkennings- en Bemiddelingscommissie voor historisch misbruik heeft Vlaanderen 23 februari – de dag na de officiële Dag van het Slachtoffer – uitgeroepen tot Dag van het Vergeten Slachtoffer. Elk jaar zal er dan specifiek aandacht gaan naar slachtoffers die te lang onzichtbaar bleven.
4 Begeleid scholen, voorzieningen en andere organisaties die ooit met seksueel geweld geconfronteerd zijn, in een traject om in hun instelling of organisatie te zorgen voor een vorm van erkenning en herinnering voor de slachtoffers van (historisch) seksueel geweld. De organisaties worden ook aangemoedigd om in dialoog te gaan met de slachtoffers die daarom vragen.	Lopend	Wat onderwijs betreft, wordt er bekeken of het bestaande aanbod ter begeleiding van scholen rond de erkenning en herinnering van slachtoffers van seksueel misbruik in kaart kan worden gebracht, of er uitbreiding nodig en mogelijk is en hoe er beter gecommuniceerd kan worden rond dit aanbod. Daarnaast werd er ook ingezet op afstemming met het Vlaams Meldpunt wat betreft de opvolging van klachten rond grensoverschrijdend gedrag binnen onderwijs, waarbij ook de mogelijkheid tot bemiddeling of dialoog wordt voorzien. Binnen de VAPH worden de zorgaanbieders - in geval van grensoverschrijdend gedrag - aangemoedigd om in dialoog te gaan met het slachtoffer en om in te zetten op herstel. Het integriteitsbeleid is een belangrijk onderdeel van het kwaliteitsbeleid van zorgvoorzieningen.
5 Zorg ervoor dat de documentairereeks ‘Godvergeten’ ook in de toekomst toegankelijk blijft, zodat de moedige getuigenissen en verhalen nooit vergeten worden.	Uitgevoerd	VRT heeft vanuit haar publieke opdracht aandacht voor seksueel misbruik en geweld. Ze zorgt ervoor dat documentaires en getuigenissen die bijdragen tot bewustwording en dialoog rond dit thema toegankelijk blijven voor het brede publiek. Niet alle programma’s rond dit thema blijven permanent beschikbaar, maar VRT maakt binnen haar aanbod- en distributiestrategie wel bewuste keuzes om maatschappelijk relevante titels duurzaam toegankelijk te houden.
6 Vraag aan de Kerk en aan de onderwijs- en zorginstellingen waarin (historisch) seksueel geweld heeft plaatsgevonden, om zelf ook werk te maken van herdenkingsmonumenten en herdenkingsplekken. De commissieleden vragen daarnaast dat gedenkplaten van plegers van seksueel geweld ofwel worden verwijderd, ofwel worden aangevuld met duiding over dat seksueel geweld en met excuses aan de slachtoffers.	Lopend	Onderwijs- en zorginstellingen hebben momenteel nog geen aparte herdenkingsmonumenten of -plekken voorzien. Het onderwijs neemt dit echter mee als aandachtspunt in hun lopende denkoefening (zie aanbeveling 4). Vraag werd gesteld Vlaamse Interlevensbeschouwelijke Dialoog (VILD), zie bijlage ‘rapportage Vlaamse Interlevensbeschouwelijke Dialoog (VILD)’
7 Vraag aan de kerkelijke instanties om publiekelijk excuses aan te bieden voor het historisch seksueel geweld in de Kerk.	Uitgevoerd	Minister Demir heeft in 2024 een brief gestuurd naar de nuntius om in het kader van het pausbezoek aan België (september 2024) te vragen zijn publiekelijke excuses aan te bieden. Tijdens dit bezoek heeft de paus, in een gesprek met slachtoffers van seksueel misbruik binnen de Kerk, zijn excuses aangeboden.
8 Zorg ervoor dat alle slachtoffers van seksueel geweld toegankelijke en betaalbare psychologische zorg kunnen krijgen zolang ze die nodig hebben. De context waarin het seksueel geweld heeft plaatsgevonden, speelt daarbij geen rol. Onderzoek de piste van een fonds voor geestelijke gezondheidszorg voor slachtoffers van seksueel geweld, naar analogie van het Slachtofferfonds. Vraag de Kerk met klem om daar financieel aan bij te dragen. In overleg met de federale overheid wordt onderzocht of ook plegers van een seksueel misdrijf veroordeeld kunnen worden tot een financiële bijdrage aan dat fonds.	Lopend	Er wordt onderzocht of en hoe een fonds voor geestelijke gezondheidszorg voor slachtoffers van seksueel geweld kan worden opgericht. Dit is echter een complexe kwestie waarbij verschillende aspecten zorgvuldig moeten worden afgewogen. Het in kaart brengen van deze aspecten zal de nodige tijd vergen. Daarbij wordt onder andere gekeken naar de toegankelijkheid van het fonds voor slachtoffers, de mogelijkheid voor slachtoffers om zich te laten bijstaan bij een beroep op het fonds, de vormen van psychologische ondersteuning die in aanmerking komen en de mogelijke afbakening in tijd van de tenlasteneming. Tevens wordt rekening gehouden met het feit dat een groot deel van de slachtoffers nooit de stap naar politie of justitie zet, maar wel behoefte heeft aan psychologische hulp. Slachtoffers kunnen daarnaast altijd terecht bij het reguliere aanbod van slachtofferhulp van het CAW, het CGG (voor slachtoffers met een vermoeden van of risico op ernstige psychische problemen) en bij eerstelijnspsychologen (voor lichte tot matige problemen en het versterken van veerkracht). De vraag werd ook aan de federale overheid gesteld.
2. Expertisecentrum in de vorm van een paraparlementaire instelling (PPI)	status	stand van zaken
9 Richt in het Vlaams Parlement een nieuwe paraparlementaire instelling (PPI) op die bevoegd is voor grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld. Die instelling vervult de volgende taken: a) de taken van de huidige Erkennings- en Bemiddelingscommissie voor slachtoffers van historisch seksueel geweld, die in de PPI wordt ingekanteld; b) eventueel de taken van het recent opgerichte meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag. Er wordt geëvalueerd of dat meldpunt niet beter kan functioneren binnen het nieuwe PPI als uniform, extern meldpunt voor grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld. Breng in elk geval duidelijkheid en structuur in het landschap van meldpunten. Het externe meldpunt werkt nauw samen met de interne meldpunten en zorgt voor een warme doorverwijzing én voor een goede follow-up. De interne meldpunten zorgen voor een uniforme registratie. De commissieleden vragen in dat verband een engagementsverklaring van de verschillende sectoren; c) het behouden van het overzicht over de verschillende meldpunten en het beschikbare hulpaanbod voor slachtoffers van grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld, en de toegankelijke communicatie daarover met hulpverleners en met de samenleving; d) de functie van expertisecentrum voor seksueel geweld en het verlenen van adviezen aan organisaties die vragen hebben over het voeren van een integriteitsbeleid; e) het uitwerken van educatieve en sensibiliseringscampagnes die er onder meer voor zorgen dat de brede bevolking relaties en gezonde seksualiteit kan bespreken, en weet wat seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld inhouden, wat verkrachtingsmythes zijn en hoe ze kunnen worden ontkracht. Daarnaast zet de PPI campagnes op voor specifieke sectoren in samenspraak met die sectoren. De campagnes maken ook duidelijk dat slachtoffers het seksueel geweld altijd kunnen melden en geven informatie over waar ze dat kunnen doen. Ook de rol die omstanders en steunfiguren (kunnen) spelen, wordt meegenomen in de campagnes. Ze ondersteunen ook ouders, opvoedingsverantwoordelijken en begeleiders; f) het extra inzetten op de erkenning en sensibilisering van slachtoffers van seksueel geweld in de periode rond 18 november, de Europese dag voor de bescherming van kinderen tegen seksuele uitbuiting en geweld; g)het inzetten op dataverzameling, in nauwe samenwerking met de interne meldpunten per sector en organisatie; h)de coördinatie van het periodieke, wetenschappelijke onderzoek naar seksueel geweld, en het volgen van het internationaal onderzoek daarover; i)het verzorgen van een lerend netwerk voor integriteit met alle sectoren; j) het organiseren van opleidingen voor aanspreekpunten voor integriteit in samenwerking met de verschillende aanbieders, zeker voor organisaties die niet aan een federatie of koepel gebonden zijn; k) het uitwerken van een aanbod aan laagdrempelige hulp en adviezen voor naasten en omstanders die een eerste aanspreekpunt kunnen zijn voor slachtoffers of plegers van seksueel geweld; l)het opzetten van samenwerkingen met erkende lotgenotengroepen; m)het blijvend in dialoog gaan met slachtoffers om te komen tot concrete beleidsadviezen; n) het verlenen van adviezen en beleidsaanbevelingen over seksueel geweld in Vlaanderen aan het Vlaams Parlement. De PPI werkt daarvoor ook samen met Child Focus; o)het opvolgen van de uitvoering en uitwerking van de aanbevelingen in deze resolutie; p) de PPI organiseert dat in nauwe samenwerking met het Kinderrechtencommissariaat (KRC), het Vlaams Mensenrechteninstituut (VMRI) en andere organisaties.	Lopend	Het is aan het Vlaams Parlement zelf om een nieuwe paraparlementaire instelling (PPI) op te richten, daar werd nog geen formeel initiatief toe genomen. Tegelijkertijd lopen er al tal van activiteiten en structuren die veel van de in de aanbeveling beschreven taken op een goede manier invullen (zie ook feedback bij andere aanbevelingen). De coördinatie van de uitvoering van alle aanbevelingen is voor deze rapportage via het Agentschap Justitie en Handhaving verlopen. Die opdracht sluit ook aan bij haar rol bij de opmaak en coördinatie van het nieuwe Vlaams actieplan gendergerelateerd geweld. Voor de opvolging van dat actieplan wordt bovendien een lerend netwerk opgericht dat uitvoering, voortgang en samenhang van de acties uit het plan bewaakt. Wat de erkennings- en bemiddelingscommissie voor slachtoffers van historisch misbruik betref (COMEB) voorzien we, zoals voorzien in het Vlaams regeerakkoord, in een evaluatie om versnippering tegen te gaan en de werking van de commissie verder te professionaliseren. Daarbij zullen aanbevelingen geformuleerd worden over de duurzame verankering van COMEB. De evaluatieopdracht is voorbereid en wordt het komende jaar uitgevoerd. Het Vlaams Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag blijft, conform het Vlaams regeerakkoord, als aparte entiteit bestaan en wordt, zoals overeengekomen in het regeerakkoord, niet ingekanteld in een PPI. Zowel het Meldpunt als COMEB werken intussen goed samen met het VMRI en het KRC en brengen, net als bijvoorbeeld Sensoa, regelmatig beleidsaanbevelingen uit. Sensoa fungeert al als expertisecentrum voor seksuele gezondheid en levert instrumenten en advies (bijv. Viaggensysteem, omstaandertrainingen). Daarnaast organiseert ze het Platform Seksueel Grensoverschrijdend Gedrag dat veel actoren rond het thema samenbrengt en afstemming ondersteunt. Er worden door verschillende actoren campagnes rond het thema gelanceerd, bijvoorbeeld de We Zien U-campagne en verschillende Sensoa-campagnes (Je bent niet alleen in 2024, preventie/consent in 2025; soa-campagne in 2026). Deze initiatieven vormen nu al de ruggengraat van Vlaamse sensibilisering. In het kader van het actieplan gendergerelateerd geweld worden de campagnes ook maximaal op elkaar afgestemd. In het najaar van 2025 voert Sensoa bovendien de eerste monitor seksuele gezondheid uit.
3. Meldpunten en hulplijnen	status	stand van zaken

10	Voer een gedetailleerde behoefteanalyse uit en investeer vervolgens – gericht – in bijkomende openingsuren en extra contactmogelijkheden bij 1712, onder meer via sociale media.	Lopend	De behoefteanalyse kadert in een groter geheel en is nog volop lopende. Ondertussen zijn aan de hulplijn 1712 en in het kader van de chat na seksueel geweld subsidies ter versterking van het aanbod verlengd (voor versterking en avondpermanentie) om de capaciteit en toegankelijkheid van de hulplijn te waarborgen en worden voorbereidingen getroffen om deze bijkomende middelen structureel te bestendigen. Daarnaast heeft Hulplijn 1712 zich het afgelopen jaar bovendien sterk geprofileerd op sociale media en speelt men in op gebeurtenissen in de media of de maatschappij. De hulplijn is van plan dit blijvend te doen.
11	Zorg ervoor dat de onafhankelijkheid en de kwaliteit van ieder intern meldpunt voldoende gegarandeerd zijn.	Lopend	Het Vlaams Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag (VMGOG) werd opgericht vanuit de nood aan een onafhankelijk, extern en overkoepelend meldpunt. Het kreeg een decretaal verankerde positie, waarbij de onafhankelijkheid expliciet werd vastgelegd. Het VMGOG ondersteunt melders bij procedures binnen interne meldpunten en volgt deze mee op, waardoor het bijdraagt aan de kwaliteit en onafhankelijkheid van deze meldpunten. Het is er in het bijzonder voor die slachtoffers die geen vertrouwen hebben in de interne meldpunten van de sectoren. Met alle Vlaamse sectoren is er een samenwerking zodat er afgestemd en doorverwezen kan worden waar nodig. Wanneer structurele problemen aan het licht komen via individuele dossiers, kan het VMGOG op eigen initiatief beleidsadvies verstrekken aan betrokken organisaties/interne meldpunten of sectoren. Deze dienen binnen het jaar terug te koppelen over de genomen stappen. Ook proactieve adviesvragen vanuit sectoren zijn mogelijk. In verschillende sectoren zoals onderwijs, jeugdwerk, sport en zorg bestaan er interne meldpunten, vaak gekoppeld aan opgeleide aanspreekpunten integriteit (API's). - Binnen Welzijn is een beleidsdomeinbreed traject opgestart gericht op het stroomlijnen van de beleidsvoering in verband met het melden van grensoverschrijdend gedrag ten aanzien van een gebruiker. Er werd ondertussen een eerste analyse uitgevoerd. Het streefdoel is om midden 2026 een gestroomlijnde definitie voor Departement Zorg te hebben. Specifiek is er het BVR op het algemeen welzijnswerk dat bepaalt dat de centrum voor tele-onthaal en CAW moeten beschikken over een procedure voor het omgaan met situaties waarbij de integriteit van de gebruiker of andere personen in gevaar is (artikel 5). Bepalingen daaromtrent moeten ook opgenomen worden in het kwaliteitshandboek van deze centra (artikel 18). De CAW hebben hierover actuele sectorafspraken over hoe ze omgaan met cliëntinformatie in de hulpverlening. Voor de woonzorgsectoren is er een meldpunt voor ernstige gebeurtenissen en grensoverschrijdend gedrag. Voor de ziekenhuizen kan er verwezen worden naar het BVR van 9 mei 2014 waar het beleid met betrekking tot grensoverschrijdend gedrag vermeld staat. Gezondheids- en woonzorgvoorzieningen moeten ziekenhuizen een referentiekader (uitgeschreven beleid) en een procedure SGOG t.a.v. gebruikers hebben, en gevallen van SGOG geanonimiseerd aan het departement melden. Bij ontvangst van een melding gaan we na of het ziekenhuis een beleid en procedure heeft, vragen we wie op en beoordelen we die. We gaan na of de maatregelen/acties vermeld in de melding in overeenstemming zijn met en voldoen aan het verwachte beleid. De door Opgroeien erkende en gesubsidieerde dienst Steunpunt Adoptie biedt vorming en training aan eerstelijns hulpverlening om hen adoptie sensitiever te maken. Belangrijk om hen mee te nemen in de verdere toekomstige vorming en training van de hulpverleners van dit meldpunt. In het meldpunt VAPH, waar zorgaanbieders GOG moeten melden, wordt elke melding verwerkt door verschillende medewerkers. Indien inspectie wordt deze uitgevoerd door Zorginspectie die onafhankelijk van VAPH functioneert. Slachtoffers van geweld kunnen steeds terecht bij de hulplijn 1712. 1712 heeft overzicht en kan gericht doorverwijzen naar de juiste hulp. - Het Jeugddecreet van 23 februari 2023 (art. 20) bepaalt dat een vereniging in aanmerking voor een werkingssubsidie als ze voldoet aan de opgesomde voorwaarden, zoals verder uitgewerkt in het BVR van 9 februari 2024, nl. het voeren van een integriteitsbeleid, organiseren van een aanspreekpunt integriteit en het bekendmaken van beide. Het aanspreekpunt integriteit (API) wordt gedefinieerd als de persoon of de personen die binnen een of meer verenigingen het aanspreekpunt vormen voor gevallen van grensoverschrijdend gedrag waarbij de individuele fysieke, psychische en seksuele integriteit van personen wordt geschaad. Het API staat in voor eerste opvang, registratie, doorverwijzing, advisering en ondersteuning van de vereniging. API worden in hun opdracht voorbereid en begeleid door De Ambassade (info, vorming, training, collega-groep, Q&A...) - Het decreet over grensoverschrijdend gedrag in hethoger onderwijs verplicht iedere instelling in het hoger onderwijs om een centraal register bij te houden waarin alle meldingen inzake grensoverschrijdend gedrag geregistreerd worden. Tevens is een onderwijsinstelling verplicht om een statuut uit te werken voor vertrouwenspersonen ten aanzien van studenten, naar analogie van het statuut van vertrouwenspersonen ten aanzien van personeel, zoals voorzien in de federale welzijnswet. Het decreet voorziet daarnaast ook in de verplichting voor de instellingen om in samenspraak met vertegenwoordigers van studenten en van personeel een gedragscode op te stellen die in het arbeidsreglement en het onderwijs- en examenreglement wordt opgenomen en een procedure uit te werken rond hoe er met een melding grensoverschrijdend gedrag wordt omgegaan binnen de instellingen en binnen welke termijnen dit gebeurt. Elke instelling moet minstens één intern meldpunt hebben. Deze legislatuur staat er een externe evaluatie van het decreet over grensoverschrijdend gedrag in het hoger onderwijs gepland. Tijdens deze evaluatie wordt onderzocht in welke mate de instellingen hoger onderwijs het decreet hebben geïmplementeerd, alsook de wijze waarop zij de procedures hebben uitgewerkt. Verder zullen de procedures en de kwaliteit van de werking van de interne meldpunten en vertrouwenspersonen binnen het hoger onderwijs geëvalueerd worden. • Het decreet leerlingenbegeleiding verplicht scholen een beleid op leerlingenbegeleiding uit te werken waarin er ook aandacht dient te zijn voor de gezondheid en het psychosociaal welbevinden van de leerlingen, inclusief signaalherkenning en het voorzien van zorg en begeleiding. Een school dient hierbij ook interne afspraken te maken en te communiceren naar leerlingen en ouders wat betreft dit beleid, de aanpak bij incidenten en wie de aanspreekpunten binnen de school zijn. Er wordt hiertoe ook samengewerkt met een CLB, dat ook rechtstreeks aanspreekbaar is voor leerlingen en ouders. In kader van het actieplan ter preventie van ongewenst gedrag en schooluitval wordt bekeken hoe scholen duidelijker kunnen communiceren over hun beleid tav grensoverschrijdend gedrag op school. • Via het Vlaams Meldpunt Grensoverschrijdend gedrag en via peer-support via Engagement Arts wordt decultuursector ondersteund. • Sinds 2018 werkt Sport Vlaanderen met de erkende sportfederaties en Sportiet, de erkende sectororganisatie voor veilig sporten, samen om een integriteitsbeleid te voeren en aanspreekpunten integriteit te organiseren. Sinds 1 januari 2021 was dit een decretaal verplichting voor de gesubsidieerde sportfederaties. Sinds 1 januari 2023 werd dit verbreed tot een erkenningvoorwaarde voor alle erkende sportfederaties en organisaties voor de sportieve vrijetijdsbesteding. De sportfederatie voorziet in een duidelijk mandaat van het aanspreekpunt integriteit, dat het onafhankelijk handelen van het aanspreekpunt integriteit bevat. Via vorming, bijscholing en caseondersteuning begeleidt Sportiet, als erkende sectororganisatie voor veilig sporten, de aanspreekpunten integriteit (API's) bij sportfederaties, alsook de sportclub-API's, of sportdiensten). Er wordt ook een externe, onafhankelijke poulewerking van aanspreekpunten integriteit voorzien, die sportfederaties kunnen inschakelen hun API te organiseren. We evalueren momenteel de rol en werking van de API's, om die dan ook te versterken, en zetten in op een goede samenwerking en afstemming met het Vlaams Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag (om ook kwaliteit van procedures te monitoren). Het Vlaams Sporttribunaal heeft vanaf 2025 een structurele erkenning als overkoepelend tuchtorgaan in de sport (o.a. rond grensoverschrijdend gedrag). De samenwerking tussen bovenstaande sectorale meldpunten het VMGOG versterkt de kwaliteit en onafhankelijkheid van de aanpak. In het kaderdecreet integriteit (zie aanbeveling 14-17) zal er ook aandacht besteed worden aan de organisatie en werking van interne meldpunten.
4.	Wetenschappelijk onderzoek en goede praktijken	status	stand van zaken

12	Zet meer in op doorgedreven wetenschappelijk onderzoek vanuit verschillende instellingen en heb daarbij minstens aandacht voor de volgende thema's: a) onderzoek naar historisch seksueel geweld binnen de Kerk en daarbuiten; b) onderzoek naar de prevalentie van seksueel geweld in de diverse sectoren. Dat onderzoek wordt minstens om de vijf jaar gevoerd en gaat ook na wat de impact is van de genomen maatregelen. Het uniforme registratiesysteem van meldingen bij de op te richten PPI kan daarvoor als basis dienen; c) onderzoek naar grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld bij kwetsbare groepen zoals kinderen en jongeren, ouderen, personen met een handicap, lgbtqi+-personen, mensen zonder papieren enzovoort, de specifieke mechanismen van kwetsbaarheid en de manieren waarop die mechanismen kunnen worden voorkomen en gestopt; d) onderzoek naar de vormen en mechanismen van revictimisatie en naar manieren om revictimisatie te allen tijde te voorkomen; e) onderzoek naar het plegerschap, de methodiek die plegers hanteren, de risicofactoren, de oorzaken en de mechanismen die ertoe leiden dat iemand pleger wordt, de behandeling van plegers, de intergenerationele overdracht van het risico en het mechanisme waardoor slachtoffers zelf plegers worden, alsook de manieren waarop kan worden ingegrepen; f) recidivonderzoek en onderzoek naar de manier waarop het behandelaanbod en beleid afgestemd kan worden op de verschillende modellen van forensische zorg; g) onderzoek naar nieuwe vormen van seksueel geweld, waaronder bijvoorbeeld online seksueel geweld; h) onderzoek naar grensoverschrijdend gedrag bij kinderen en jongvolwassenen, en de manier waarop een gericht integriteitsbeleid kan worden gevoerd, zowel op het vlak van preventie als van reactie, en specifiek in sectoren met een focus op kinderen en jongeren; i) onderzoek naar manieren om omstanders te sensibiliseren zodat ze reageren en tot actie overgaan als ze getuige zijn van grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld; j) onderzoek naar bestaande drempels voor slachtoffers om grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld te melden, hulp te zoeken enzovoort, en de manieren om die drempels weg te werken.	Lopend	Binnen de verschillende sectoren is er vanuit Vlaamse middelen wordt ingezet op wetenschappelijk onderzoek over een waaier aan thema's. Een aantal voorbeelden: • Eurostat ontwikkelde een enquête om het voorkomen van gendergerelateerd geweld te monitoren. Deze enquête werd in 2021 in België voor een eerste keer uitgevoerd en er wordt momenteel bekeken of deze in 2027 kan worden hernomen. • Het Universitair Forensisch Centrum (UFC) deed o.a. onderzoek over jonge plegers van seksueel misbruik, waarom iemand kijkt naar misbruikbeelden en over vrouwen met gevoelens voor minderjaren. Uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek is één van hun opdrachten waarvoor ze door de overheid worden gefinancierd. • Sinds 2025 is CAW lid van Victim Support Europe om op de hoogte te blijven van onder meer de meest recente wetenschappelijke inzichten en hoe die best kunnen geïmplementeerd worden in de hulpverlening. • Onderzoek in 2021 naar de behandeling van zedendelinquenten tijdens detentie • Pimento voert verschillende onderzoeken rond relaties en seksualiteit. Daarnaast is er nog onderzoek naar integriteit binnen het jeugdwerk gepland. • 'Genoeg, enough, assez' onderzoek (2023) bracht ervaringen van geweld op lgbti-personen in kaart. Dit onderzoek telt als nulmeting om in de toekomst vervolgmetingen te kunnen doen en beleidsmaatregelen te evalueren. In de huidige regeerperiode wordt een vervolgmeting gepland, eventueel aangevuld met verkennend onderzoek naar daders van lgbti+foob geweld, gericht op de kenmerken, opvattingen, attitudes, gedragingen, motieven en de context van het geweld. • UGent voerde een bijkomende analyse uit op de data van het UN-MENAMAIS naar seksueel geweld in België. Doel was om zicht te krijgen op de prevalentie van seksueel geweld bij personen met een beperking en/of chronische ziekte in vergelijking met personen zonder beperking/chronische ziekte. Daarnaast loopt er een onderzoek naar de uitdagingen en succesfactoren van slachtofferhulp voor volwassen slachtoffers met een handicap, die in een voorziening leven, na seksueel grensoverschrijdend gedrag. • Het Safe Sport Lab werd opgericht (strategisch partnerschap tussen Thomas More en UGent) om onderzoek te doen rond safeguarding in sport. Het Coachen met consensus project bouwt voort op het SAFE-Sport project en wil alle initiatieven centraliseren die kunnen bijdragen aan een veilig sportklimaat (vanuit eerder onderzoek rond grensoverschrijdend gedrag, atleet-coach relatie, omstandersgedrag, motiverend coachen...). • Verschillende experts doen onderzoek binnen universiteiten onderzoek naar GOG. • Gestoeld op de diverse onderzoeken naar het omstaandereffect werden de aanbevelingen gebruikt voor het ontwikkelen van preventiemethodieken, zoals toolbox veilige publieke ruimte, of de campagne met de 5A's: Anderen Betrekken, Afleren, Afzonderen, Aanspreken, Aanwezig blijven (Hoe kan je helpen bij seksueel grensoverschrijdend gedrag - hoe kan ik ingrijpen bij seksueel geweld allesoverseks.be - van Sensoa) Daarnaast wordt er ook kennis en inzichten gehaald uit internationaal wetenschappelijk onderzoek.
13	Vraag aan de Kerk om alle documenten en archieven te delen ten behoeve van het wetenschappelijk onderzoek naar historisch seksueel geweld en ten behoeve van het parket voor lopende dossiers.	Uitgevoerd	Vraag werd gesteld Vlaamse Interlevensbeschouwelijke Dialoog (VILD), zie bijlage 'rapportage Vlaamse Interlevensbeschouwelijke Dialoog (VILD)' Agentschap Opgroeien heeft contact opgenomen met de Belgische bisschoppenconferentie in het kader van samenwerking en ontsluiting van hun archieven ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek naar gedwongen binnenlandse adoptie. De bereidheid tot samenwerking werd bevestigd.
5. De verschillende sectoren		status	stand van zaken
14	Zorg ervoor dat elke sector en elke organisatie een integriteitsbeleid voert. Het hebben van een zichtbaar en toegankelijk aanspreekpunt waar iedereen – zowel werknemers als vrijwilligers, leerlingen enzovoort – terecht kan, is daar een onderdeel van. Het vormt bovendien een van de basisvoorwaarden voor erkenning en subsidiëring.		
15	Werk een sectoroverkoepelend stappenplan en draaiboek uit, dat elke sector en federatie als kader en inspiratiebron kan gebruiken om een stappenplan op maat van de eigen sector te ontwikkelen: a) het vlaggensysteem van Sensoa en Grenswijs vormen daarvoor het vertrekpunt, maar een dergelijk stappenplan maakt ook heel concreet wat er moet gebeuren, met wie er contact kan of moet worden opgenomen nadat de inschatting is gemaakt of gedrag problematisch is, telkens op maat van de sector; b)organisaties melden (zware) incidenten meteen aan het interne meldpunt, per sector; c)In het stappenplan wordt ook een kader uitgewerkt voor sectorspecifieke bewarende maatregelen; d) bij het uitwerken van het stappenplan gaat er specifieke aandacht naar preventie, en naar een aparte aanpak bij kinderen en jongeren en het omgaan met kinderen en jongeren (zowel in het preventieve als in het reactieve en curatieve kader); e) het integriteitsbeleid bevat een onderdeel over de manier waarop er wordt omgegaan met agressie en het kanaliseren ervan, waarin ruimte is voor conflictbeheersing op basis van concrete aangeboden trajecten; f)In het stappenplan wordt een kader ontwikkeld voor crisiscommunicatie dat elke organisatie voldoende handvatten biedt.	Lopend	Uit onderzoek dat tijdens de vorige lesiglatuur werd uitgevoerd naar de invoering van een meldcode voor geweld binnen de Vlaamse sectoren, bleek dat de verschillende sectoren al heel wat initiatieven hadden genomen – zoals het opstellen van websites, tuchtprocedures, stappenplannen en draaiboeken - maar dat de aanpak sterk verschilt tussen sectoren. Een van de belangrijkste aanbevelingen uit dat onderzoek was de opmaak van een kaderdecreet integriteit, om het beleid te stroomlijnen. Aan dit decreet wordt momenteel volop gewerkt. Het doel is om te komen tot een coherente en gelijkwaardige invulling van het integriteitsbeleid binnen alle Vlaamse sectoren, om zo de effectiviteit ervan te vergroten. Het kaderdecreet beoogt geen afbreuk te doen aan bestaande initiatieven of goede praktijken, maar wil dit net beter op elkaar afstemmen en structureel verankeren binnen een gemeenschappelijk referentiekader. Dit kader zal richting geven aan de aanpak van grensoverschrijdend gedrag, onder meer inzake terminologie, handelingskaders, gedragscodes, registratie, tuchtprocedures, informatie-uitwisseling en beroepsgeheim, met voldoende ruimte voor sectorspecifieke vertalingen. Deze sectoroverschrijdende aanpak moet zorgen voor meer uniformiteit, duidelijkheid en efficiëntie in het Vlaamse integriteitsbeleid. Parallel lopen er reeds een aantal trajecten in specifieke domeinen waar in deze oefening rekening mee zal genomen worden. Het gaat dan bijvoorbeeld over de welzijnssector waar een beleidsdomeinbreed traject is opgestart gericht op het stroomlijnen van de beleidsvoering in verband met het melden van grensoverschrijdend gedrag ten aanzien van de gebruiker en de jeugdsector waar onderzoek wordt gevoerd naar het thema integriteit binnen het jeugdwerk.
16	Verplicht elke sector om een webpagina te maken voor het sectorale integriteitsbeleid en daarover breed te communiceren. Die webpagina moet ook regelmatig geactualiseerd worden. De op te richten PPI ondersteunt dat en volgt dat op.		
17	Zorg ervoor dat er in het sectoroverkoepelend beleid met betrekking tot grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld rekening gehouden wordt met de specificiteit van iedere sector en dat de sectoren betrokken worden bij het uittekenen van het sectoroverschrijdend beleid.		
18	Zorg ervoor dat de aanpak en opvolging van klachten die betrekking hebben op kinderen en jongeren, steeds in het teken staan van de eigenheid van kinderen en jongeren, en met name gericht zijn op sociologische, psychosociale en criminologische inzichten en op pedagogische re-socialisatie.	Uitgevoerd	In uitvoering van het jeugddecreet van 2023 en BVR van 2024 treedt het API op als eerste opvang en verwijst betrokkene door naar informatie, psychosociale ondersteuning, medische en juridische bijstand, of politiediensten indien nodig. Scholen stemmen hun begeleiding af op de specifieke noden van de leerlingen. Het CLB kan bijkomend ondersteunen en zal hiertoe afstemmen met de school, de leerling en de ouders. Erkende sportfederaties stellen één of meer personen of een organisatie aan als aanspreekpunt en eerste opvang bij meldingen, vermoedens of vaststellingen van grensoverschrijdend gedrag. Het API luistert naar het verhaal of de vraag, verwijst door wanneer nodig en geeft advies over mogelijke vervolgstappen.
19	Zorg ervoor dat elke sector en organisatie een eenduidige definitie van grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld hanteert, en jaarlijks over het aantal incidenten en meldingen rapporteert. De op te richten PPI ondersteunt dat en volgt dat op.	Lopend	Deze elementen komen ook aan bod in het Kaderdecreet Integriteit (cf. actie 14-17). Intussen worden in verschillende sectoren, zoals jeugd, VAPH, justitie en handhaving, welzijn, cultuur, sport en onderwijs, al meldingen geregistreerd.
20	Vraag aan de lokale besturen om een API voor de lokale verenigingen aan te stellen.	Uitgevoerd	Het Agentschap Binnenlands Bestuur heeft een brief verstuurd naar lokale besturen dat de rol van de API toelicht en aandacht vraagt voor de aanbeveling vanuit de commissie. Gelet op de lokale autonomie komt het aan elk lokaal bestuur toe om te bepalen of en hoe het een API aanduidt.
21	Heb aandacht voor de rol die de infrastructuur van bijvoorbeeld scholen en kerken speelt in (de preventie van) seksueel geweld en zorg ervoor dat daar rekening mee wordt gehouden bij de renovatie van oude infrastructuur of de bouw van nieuwe infrastructuur.	Lopend	Bij nieuwbouw en renovatie van scholen wijst Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs erop dat het ontwerp van scholen en speelplaatsen de veiligheid, de fysieke en mentale gezondheid en het welzijn van leerlingen en onderwijszend personeel kan beïnvloeden. De adviezen van het Agentschap hierrond worden momenteel herwerkt. We onderzoeken bovendien ook of de richtlijnen rond dit thema verder kunnen worden gespecificeerd. Plan International ondersteunt in het project “Safer Cities Vlaanderen 2.0”, i.s.m. Sensoa en VVSG, lokale besturen in de strijd tegen straatintimidatie, via zowel een lerend netwerk voor inspiratie als een praktisch ondersteuningsaanbod van focusgroepen voor kwetsbare groepen, safety walks, omstaanderstrainingen, digitaal platform en coaching bij opmaak van een integrale aanpak. Het digitale platform Safer Cities verzamelt via pins die inwoners plaatsen gegevens over straatintimidatie en onveiligheidsgevoelens (bv. waar, welke vorm, aantal daders, enz). Die informatie biedt lokale besturen cruciale inzichten om gericht te reageren op straatintimidatie en onveiligheidsgevoelens.

22	Zorg ervoor dat elke organisatie die een tuchtprocedure heeft, die procedure met een disciplinaire afhandeling professionaliseert. Zo moet het voor iedereen binnen en buiten de organisatie duidelijk zijn wat het verloop is van een tuchtprocedure, wat de mogelijke sancties inhouden en waarvoor een tuchtprocedure kan worden aangespannen. De organisatie monitort een uniform handelen van leden of deelorganisaties binnen de werking voor die procedures.	Lopend	Zie aanbeveling 14-17
23	Zorg ervoor dat eerder opgelegde tuchtmaatregelen opgevolgd kunnen worden.		
24	Ondersteun organisaties bij het voeren van een risicobewust wervingsbeleid, zeker in sectoren waar werknemers in contact komen met kinderen, jongeren en kwetsbare doelgroepen. Versterk de organisaties in sectoren waarin het opvragen van een uittreksel uit het strafregister model 596-2 decretaal verplicht is, met tools en instrumenten voor het opvragen van dat uittreksel en om daarover in gesprek te gaan. De op te richten PPI kan daar een rol in spelen.		Sinds 1 februari 2023 is het decreet van 3 juni 2022 in werking, dat organisaties binnen de Vlaamse bevoegdheid die werken met minderjarigen — zoals in de hulpverlening, het onderwijs, de jeugdsector en de kinderopvang — verplicht om bij elke nieuwe medewerker een uittreksel uit het strafregister (artikel 596, tweede lid, Sv.) op te vragen en te beoordelen. Om de gevatte organisaties te ondersteunen bij deze beoordeling en een praktische vertaalslag te maken, werd er per sector een draaiboek uitgewerkt. Deze draaiboeken bevatten o.a. sector- en organisatiespecifieke praktijkvoorbeelden, zodat de organisaties concretere richtlijnen hebben om aan hun decretale verplichting te voldoen. De uitwerking hiervan werd gecoördineerd door het Agentschap Justitie en Handhaving.
25	Zorg ervoor dat in sectoren waarin het opvragen van het uittreksel uit het strafregister model 596-2 decretaal verplicht is, dat uittreksel periodiek wordt opgevraagd en niet alleen bij de aanwerving. Onderzoek hoe dat uittreksel ook bij een samenwerking met externe organisaties kan worden opgevraagd.		Voor kwetsbare meerderjarigen is er eind september een voorstel van decreet goedgekeurd in de commissie welzijn die de controle van het algemeen model van uittreksel van het strafregister verplicht bij medewerkers in instellingen met meerderjarige personen met een handicap.
26	Ga na, op basis van de evaluatie van het decreet van 3 juni 2022, of het nodig is om de regels voor het opvragen van het uittreksel uit het strafregister model 596-2 aan te passen. Doe dat in samenspraak met de verschillende sectoren, rekening houdend met de specificiteit van iedere sector.	Lopend	Zoals voorzien werd het decreet een jaar na inwerkingtreding geëvalueerd. Op basis daarvan wordt nu een wijzigingsdecreet voorbereid, waarin onder meer een periodieke controle van het uittreksel zal worden ingevoerd en de mogelijkheid tot uitzondering voor vrijwilligers wordt geschrapt.
27	Vraag aan organisaties om met een schriftelijk document te waarborgen dat elke medewerker die het voorwerp is van een strafonderzoek of een veroordeling in verband met feiten tegenover minderjarigen die invloed hebben op hun moreel gedrag met betrekking tot grensoverschrijdend gedrag of seksueel geweld, dat verplicht meldt aan de organisatie. Onder een schriftelijk document kan ook het arbeidsreglement van een organisatie worden verstaan. Onderzoek of en hoe ook een meldingsplicht kan worden ingevoerd voor vrijwilligers die regelmatig in contact komen met minderjarigen en kwetsbare personen.		Daarnaast komt de COL 08/2014 in belangrijke mate tegemoet aan wat met aanbeveling 27 wordt beoogd. Deze richtlijn bepaalt dat het Openbaar Ministerie voor medewerkers die in hun functie een gezagsrelatie hebben met minderjarigen of kwetsbare personen, relevante veroordelingen of lopende strafonderzoeken meedelen aan de betrokken organisaties. Omgekeerd kunnen organisaties, indien zij vermoeden dat een medewerker onderwerp is van een onderzoek, via hun liaisonpersoon contact opnemen met het Openbaar Ministerie om hieromtrent informatie op te vragen. Deze wederzijdse informatie-uitwisseling is duidelijk beschreven in de sectorale draaiboeken, zodat organisaties weten hoe hiermee om te gaan.
28	Vraag aan de federale overheid om aan de parketten te vragen dat ze snel en direct een organisatie op de hoogte brengen als een van haar medewerkers of vrijwilligers in een strafonderzoek betrokken is als verdachte in een dossier waarvan de uitspraak kan leiden tot een vermelding op het uittreksel uit het strafregister model 596-2, op voorwaarde dat een dergelijke melding het strafonderzoek niet in gevaar brengt. Vraag ook dat ze omzendbrief 08/2014 evalueert en zo nodig actualiseert. Ga na of een verplichte melding de norm moet zijn voor feiten die te maken hebben met inbreuken op de psychische en lichamelijke integriteit van kinderen en jongeren. In elk Vlaams beleidsdomein wordt er bij de administratie een contactpersoon voor de referentiemagistraten aangewezen. Daarover wordt gecommuniceerd aan de sector en aan het brede publiek.	Federale bevoegdheid	Tot slot werd de in aanbeveling 27 vermelde meldplicht tot op heden enkel ingevoerd binnen de kinderopvangsector. Na juridische analyse wordt een uitbreiding van deze verplichting naar andere sectoren voorlopig niet wenselijk geacht.
29	Blijf investeren in permanente vorming en opleiding voor medewerkers in alle sectoren om seksueel geweld aan te pakken. Op die manier kunnen ze hun competenties voortdurend verbeteren en bijspijkeren. Dat houdt onder meer het volgende in: a) signalen van grensoverschrijdend gedrag en signalen die kunnen wijzen op seksueel geweld door potentiële plegers, kunnen worden gedetecteerd, dat gedrag wordt ter discussie gesteld en er kan gericht worden doorverwezen naar hulpverlening of behandeling; b) er gaat ook bijzondere aandacht naar de extra kwetsbaarheden van specifieke groepen, zoals ouderen, personen met een handicap, kinderen en jongeren, lgbtqia+-personen enzovoort; c) professionals in traumasensitieve zorg worden extra ondersteund; d) professionals worden ondersteund en gesensibiliseerd in het omgaan met hun spreekrecht, hun spreekplicht en het beroepsgeheim, zowel om handelingsverlegenheid te overwinnen als om actie te ondernemen als dat nodig is.	Lopend	Deze aanbeveling is voornamelijk gericht aan de Federale overheid. We hebben hen dan ook nogmaals de vraag gesteld. In dit verband kan wel vermeld worden dat het Vlaams Agentschap Justitie en Handhaving jaarlijks een overleg met de referentiemagistraten en de contactpersonen organiseert en coördineert met het oog op de evaluatie van de COL 08/2014. De bedoeling van dit overleg is om knelpunten en ervaringen met betrekking tot de COL 08/2014 te bespreken, alsook de onderlinge contacten te bestendigen. De uitvoering van deze COL is een vast agendapunt op het overleg met het college Procureurs-Generaals om de COL onder de aandacht te houden. Zoals hoger vermeld, werd er reeds voor elk Vlaams beleidsdomein een persoon aangewezen die de contacten met het Openbaar Ministerie in dit verband onderhoudt.
30	Overweeg om fysieke, mentale en seksuele integriteit van kinderen en jongeren opnieuw op te nemen als doelstelling in het eerstvolgende jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan (JKP).	Uitgevoerd	In vrijwel alle sectoren wordt blijvend geïnvesteerd in opleiding en vorming om medewerkers beter toe te rusten in het omgaan met seksueel geweld en grensoverschrijdend gedrag. De klemtoon ligt daarbij op vroegdetectie, traumasensitief handelen, omgang met meldingsplichten en beroepsgeheim, en aandacht voor kwetsbare groepen. In het nieuwe actieplan gendergerelateerd geweld 2025–2029 wordt er ook de nodige aandacht aan geschonken.
31	Zorg ervoor dat in elk inspectieverslag van een Vlaamse inspectiedienst een verplicht onderdeel is opgenomen waarin geadviseerd wordt hoe het gevoerde integriteitsbeleid kan worden verbeterd en verrijkt.	Lopend	Binnen de jeugdsector werd geïnvesteerd in aanvullende opdrachten aan onder meer De Ambassade, Pimento en Tumult, die een permanent vormingsaanbod uitwerken. De regelgeving bepaalt bovendien dat een vrijwilliger om een attest als animator te verkrijgen de fysieke en emotionele veiligheid van kinderen en jongeren moet kunnen waarborgen. Via de Ambassade en Uit De Marge wordt specifieke informatie verspreid over deontologisch en integer handelen, discretieplicht, meldrecht en meldplicht. Binnen de sector handicap en welzijn optimaliseerde het VAPH zijn meldingsformulieren en organiseert het sensibiliseringsessies voor voorzieningen. Indien nodig verwijst het agentschap zorgaanbieders door naar coachingdiensten. Binnen de CAW's, CGG's en bij hulplijn 1712 is vorming rond seksueel grensoverschrijdend gedrag een vast onderdeel van het opleidingsbeleid, met ook aandacht voor traumasensitief, gender- en cultuursensitief werken. Ook het Expertisecentrum Ouderennis(bel)handeling (VLOCO) organiseert jaarlijks webinars over het thema.
32	Bouw, naar analogie van de Kindreflex, een reflex uit voor mensen met een verhoogde kwetsbaarheid.	Lopend	Via projecten van uit gelijke kansen wordt bijkomende expertise opgebouwd bij professionals. Zo ontwikkelt CAW Rivierenland een opleiding en draaiboek voor eerstelijnsprofessionals over eergeleerde geweld, en werkt GAMS vzw aan deskundigheidsbevordering rond vrouwelijke genitale verminking, huwelijksdwang en achterlating. vzw Punt versterkte met haar project "Mijn punt is anders" de deskundigheid van hulpverleners in het omgaan met lgbti+-slachtoffers. Binnen onderwijs en hoger onderwijs worden scholen en CLB's begeleid door pedagogische begeleidingsdiensten, die ook nascholende en maatgerichte vorming voorzien over integriteit, grensoverschrijdend gedrag en leerlingenbegeleiding. CLB's investeren in professionalisering, onder meer via Signs of Safety, en stemmen af met gemandateerde voorzieningen en hulplijnen. Cavaria biedt bijkomende vorming over lgbti+-inclusie. In het hoger onderwijs werken universiteiten en hogescholen blijvend aan preventie van grensoverschrijdend gedrag via gedragscodes, bijsandertrainingen en leiderschapstrajecten. Het decreet over grensoverschrijdend gedrag in het hoger onderwijs wordt momenteel geëvalueerd, met bijzondere aandacht voor meldprocedures, vertrouwenspersonen en registratiesystemen. Binnen de sportsector is integriteit geïntegreerd in het opleidingsaanbod van de Vlaamse Trainerschool, met blijvende actualisering en ondersteuning door Sportieq en wetenschappelijke samenwerking met onder meer het Safe Sport Lab van Thomas More en UGent. Binnen de cultuursector worden via het Actieplan Grensoverschrijdend Gedrag in de Cultuursector personen en organisaties (leidinggeevenden, bestuursorganen, omstaanders) versterkt via opleidingen en ondersteuning op maat, zowel op vlak van preventie als van nazorg.
33			De Vlaamse Regering hechtte op 26 september 2025 haar goedkeuring aan het nieuwe Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan. Zowel binnen de prioriteit 'Goed in je vel' als de prioriteit 'Samenleven in solidariteit' is er specifieke aandacht voorzien voor zowel de integriteit van kinderen en jongeren als veilige plekken voor kinderen en jongeren in hun vrije tijd. Dit plan wordt tijdens de legislatuur verder uitgerold.
34			In het kader van de uitvoering van het Kaderdecreet Integriteit wordt bekeken of de controle op de naleving van dit decreet onderdeel kan worden van de werking van de Vlaamse inspectiediensten (zie aanbeveling 14-17).
35			Safe Para Sport Allies is een project gericht op het tegengaan van misbruik en geweld in de G-sport (sport voor mensen met een beperking), en heeft als doel het stimuleren van positief omstandergedrag bij trainers (via een workshop die focus op het herkennen van signalen van grensoverschrijdend gedrag en het gepast reageren als trainer). De inhoud van deze workshop bouwt verder op de inhoud binnen het Safe Sport Allies project, maar werd specifiek aangepast aan de context van sporters met een verstandelijke beperking en/of cerebrale parese.
36			Via Algemeen Welzijnswerk en het laagdrempelig, brede aanbod van CAW heeft men aandacht voor alle relevante levensdomeinen en richt men zich in het bijzonder naar kwetsbare personen of een verhoogde kwetsbaarheid. Om die reden richt men zich ook naar alle vormen van slachtofferschap en werkt men niet louter thematisch of aanbodgestuurd.

33	Versterk ook de Kindreflex en voer die verder in voor de sectoren waarin die nog niet wordt toegepast.	Lopend	De implementatie van de Kindreflex in tal van sectoren die met volwassenen werken behoort tot de permanente opdrachten van het Vlaams Expertisecentrum Kindermishandeling (VECK). Sinds de wetenschappelijke ontwikkeling van de Kindreflex in 2018 vanuit het Steunpunt WVG en LUCAS KULeuven, rolt het VECK de Kindreflex geleidelijk uit in tal van sectoren. De Kindreflex is structureel uitgerold in de GGZ voor volwassenen, de CAW, de Vlaamse Justitiehuizen en het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht. Via pilootorganisaties en pilootprojecten is de Kindreflex bijkomend geïntroduceerd in spoedgevallendiensten van ziekenhuizen, gevangenis, eerste lijnszones, Onderwijsinspectie bij huisonderwijs en lokale overheden. De uitrol van de Kindreflex gebeurt vooral via een sectorale opstart waarbij de werkmaterialen en aanpak worden afgestemd op een concrete sector. Vervolgens wordt de implementatie blijvend gestimuleerd via de aanstelling van Kindreflex ambassadeurs, permanente vorming en ondersteuning. Wat specifiek onderwijs betreft, is aandacht voor de thuiscontext van de leerling bovendien al ingebed in wat we van scholen en CLB's verwachten in het kader van leerlingenbegeleiding. In het leerplichtonderwijs dient elke school een beleid op leerlingenbegeleiding uit te werken. Dit is een erkenningsvoorwaarde voor de school. Hier dient er ook aandacht te zijn voor het psychosociaal welbevinden en de gezondheid van de leerling. Wat jeugdwerk betreft, ontwikkelde het VECK KIMIWA, een krachtgerichte methodiek die het jeugdwerk in Vlaanderen ondersteunt in de aanpak van verontrusting en kindermishandeling (www.kimiwa.be). Daarnaast ontwikkelde het Kenniscentrum Kinderrechten (KeKi) het stappenplan "In 5 stappen naar een beslissing in het belang van het kind", dat begeleiders helpt om de rechten, noden en behoeften van kinderen en jongeren beter te begrijpen.
5.1. Het onderwijs			
34	Geef kinderen en jongeren van jongs af aan de kans om te leren over het belang van grenzen stellen. Ze moeten leren hoe ze hun eigen grenzen kunnen bewaken, hoe ze de grenzen van anderen kunnen respecteren en over het belang van het geven van toestemming. Het is belangrijk om tijdig kwaliteitsvolle seksuele en relationele vorming aan te bieden, zodat kinderen en jongeren ook seksueel geweld kunnen herkennen en benoemen. Ga daarom na of de onderwijsdoelen voor seksuele en relationele vorming al van in de kleuterklas kunnen worden uitgebreid. Het vlaggensysteem van Sensoa kan daarbij als basis dienen. Besteed bijzondere aandacht aan de sensibilisering en educatie van kwetsbare kinderen en jongeren.	Lopend	Sinds 1 september 2025 zijn er in het basis onderwijs nieuwe minimumdoelen van kracht. Ook het leren stellen en respecteren van grenzen zit hierin vervat, zoals in de eindtermen voor het secundair onderwijs. Handvatten zijn te vinden in het luik identiteit en respect, maar ook kinder- en mensenrechten, mediawijsheid en leerondersteunende vaardigheden. voor het lezen grenzen stellen zijn er hier handvatten. Vanuit Sensoa worden kwaliteitsvolle en leeftijdsadequate materialen aangeboden om relationele en seksuele informatie en vorming te geven. Bedoeling is dat iedereen met die info en vorming levenslang gezonde keuzes kan maken voor de eigen seksuele gezondheid en/of die van de partner. Sensoa promoot ook het gebruik van de aangeboden materialen. Daarnaast wordt de online cursus 'Hoe geef je RSV' voor het secundair onderwijs nog opgeleverd en wordt de lesbundel 'Praten over sexting' geüpdatet. Tot slot volgen er nog een aantal campagnes met aandacht voor dit thema zoals een publiekscampagne rond preventie van seksueel grensoverschrijdend gedrag van Sensoa en een vervolg op de We Zien U campagne die vorige legislatuur al gelanceerd werd.
35	Zorg ervoor dat er zowel in de lerarenopleiding als in de professionalisering en nascholing meer aandacht gaat naar relationele en seksuele vorming, zodat ook leerkrachten goed voorbereid zijn om die lessen te geven. Dat kan bijvoorbeeld in samenwerking met Sensoa. Leerkrachten worden bovendien ondersteund bij het overwinnen van handelingsverlegenheid en het ondernemen van actie, als dat nodig is.	Lopend	In de lerarenopleidingen wordt steeds meer aandacht besteed aan relationele en seksuele vorming (RSV). De curricula van de educatieve bacheloropleidingen voor kleuter- en lager onderwijs worden momenteel afgestemd op de nieuwe minimumdoelen, waarbij ook aandacht voor de fysieke en geestelijke gezondheid van leerlingen is opgenomen in de basiscompetenties. Daarnaast wordt in kaart gebracht in welke mate thema's als seksuele en relationele vorming, gendergerelateerd geweld, genderdiversiteit en het doorbreken van stereotypen al aan bod komen binnen de lerarenopleidingen. Op basis van die analyse en de lopende NVAO-studie over de versterking van de educatieve bacheloropleidingen zal worden bekeken of bijkomende acties nodig zijn. Binnen het werkveld kunnen scholen zelf inspelen op de professionaliseringsnoden van hun personeel via een jaarlijks professionaliseringsplan, met ondersteuning van onder meer de pedagogische begeleidingsdiensten, de preventieorganisatie Sensoa en het Vlaams Instituut Gezond Leven.
36	Versterk de CLB's zodat ze de scholen nog beter kunnen ondersteunen bij het voorkomen van seksueel geweld en grensoverschrijdend gedrag en bij en de aanpak ervan.	Uitgevoerd	De CLB's krijgen sinds het schooljaar 2023-2024 wel een structureel extra werkingsbudget van maximum 7.562.000 euro om hen toe te laten meer in scholen aanwezig te zijn en extra in te zetten op het verhogen van het psychosociaal functioneren van de leerlingen.
5.2. De welzijnssector			
37	Zorg ervoor dat er in opleidingen, als dat relevant kan zijn, een verhoogde aandacht is voor het vragen naar grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld, het opvangen van signalen die in die richting kunnen wijzen en het gepast reageren daarop, bijvoorbeeld door een warme doorverwijzing naar een hulpaanbod.	Lopend	We brengen vanuit onderwijs in kaart op welke manier en in welke mate vandaag al aandacht besteed wordt aan enerzijds basiskennis over eergelateerd geweld, intrafamiliaal geweld, (online) seksueel geweld en vrouwelijke genitale verminking, en op de gepaste hulpverlening en doorverwijzing bij deze fenomenen en anderzijds aan traumazorg en het omgaan met slachtofferschap in het curriculum van de verschillende opleidingen van welzijns- en gezondheidsprofessionals. Op basis van deze oefening wordt bekeken of en welke bijkomende acties nodig zijn. Daarnaast zijn zorgaanbieders verantwoordelijk voor hun eigen vormingsbeleid. Binnen inspecties naar aanleiding van grensoverschrijdend gedrag is er aandacht voor vormen omtrent grensoverschrijdend gedrag.
38	Zorg voor een gericht gezinsondersteunend beleid met betrekking tot grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld en zet daar ook in de jeugdhulp op in. Zo kan er maximaal preventief worden gewerkt aan mogelijk escalerende situaties.	Lopend	Binnen het algemeen welzijnswerk wordt integraal met gezinnen aan de slag gegaan. De CAW hebben een ondersteuningsaanbod waar ook ingezet wordt op vroeginterventie in situaties van intrafamiliaal geweld. In het kader van vindplaatsgericht, outreachend en preventief werken zijn de CAW ook aanwezig in scholen en andere plaatsen waar jongeren zich begeven (Overkop-huizen, Jeugdhuisen, ...). In de GGZ wordt gewerkt met de familiereflex, deze maakt hulpverleners bewust om oog te hebben voor de impact op en noden van familie en naasten. Doordat de aanwezigheid van een context ondersteunend en recidive verlagend kan werken, ook in het kader van gender gerelateerd geweld, onderzoeken we de mogelijkheden voor verbreding en verdere uitrol van de familiereflex binnen de forensische zorg. Inzetten op gezinsondersteunend aanbod is opgenomen als een werf in het plan Jeugdhulp. Specifiek voor intrafamiliaal misbruik onderzoeken we wat mogelijk en nodig is om op Vlaams niveau de ondersteuning van het cliëntsysteem via een systeemgerichte aanpak, waarbij de zorg voor het slachtoffer en de (andere) kinderen binnen het gezinssysteem, de begeleiding van de niet-misbruikende ouder(s) én de hulpverlening gericht op de dader op elkaar worden afgestemd, te implementeren, waarbij we gebruik maken van (handvaten van) de Familiereflex.
39	Maak werk van een informatieaanbod dat afgestemd is op de specifieke behoeften en de seksuele en relationele beleving van personen in zorgvoorzieningen en andere zorgcontexten, zodat een positieve relationele en seksuele beleving bespreekbaarder wordt. Stel dat aanbod ter beschikking aan de medewerkers van zorgvoorzieningen en aan medewerkers die actief zijn in andere zorgcontexten. Heb daarbij ook speciale aandacht voor het feit dat ouderen, personen met een handicap of andere mensen met een bepaalde zorgbehoefte vaak kwetsbaarder zijn voor grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld.	Lopend	Het aanbod van Aditi vzw is zowel toegankelijk voor individuen als voor zorgvoorzieningen, ofwel via consultaties of via een train-the-trainer opdat organisaties waar kwetsbare personen verblijven een beleid rond seksualiteit ontwikkelen en implementeren. Verder wordt ook de expertise van professionals die in voorzieningen voor mensen met een handicap werken nog verder versterkt. We ondersteunen hen door het aanbieden van opleidingen waar ze kennis en vaardigheden over gendergerelateerd geweld kunnen ontwikkelen. Daarnaast wordt vanuit de preventieve gezondheidszorg een aanbod van methodieken om relationele en seksuele vorming (RSV) te geven op maat van en aan mensen in een kwetsbare situatie en personen met een handicap. Verder ondersteunen we medewerkers van voorzieningen bij het vertalen van abstracte concepten, zoals seksuele en reproductieve rechten en gendergerelateerd geweld, naar hun dagelijkse praktijk.
40	Maak werk van een informatieaanbod voor bewoners van zorgvoorzieningen. In dat aanbod zijn niet alleen de relationele en seksuele beleving opgenomen, maar ook het stellen van eigen grenzen en het respecteren van de grenzen van anderen.		Het Vlaamse gelijkheidsbeleid heeft de afgelopen jaren via onderzoek en projecten sterk ingezet op het versterken van seksuele en relationele vorming voor personen met een handicap en heeft op die manier bijgedragen aan de bewustwording van personen met een handicap als potentiële slachtoffers van seksueel geweld en de bewustwording van professionals die met hen in aanraking komen. Na de overdracht van de gemeenschapsinstellingen naar het beleidsdomein Justitie en Handhaving zetten we in op relationele en seksuele vorming voor jongeren die verblijven in gemeenschapsinstellingen. Het Vlaams Ondersteuningscentrum Ouderennis(be)handeling (VLOCO) van CAW, is het aanspreekpunt voor professionals die met ouderenennis(be)handeling worden geconfronteerd. VLOCO doet dit ondermeer door in te zetten op sensibilisering, vorming van professionals en vrijwilligers en het aanbieden van consult. Minstens eenmaal per jaar biedt VLOCO bovendien een aantal webinars aan voor het thema ouderenennis(be)handeling gericht op professionals uit de sociaal werk- en ouderenzorgsector. Voor 2025 en 2026 wordt het accent gelegd op terreinwerking naar residentiële geestelijke gezondheidszorg. Lopende voor Psychiatrische verzorgingstehuizen en psychiatrische ziekenhuizen. Bij hulplijn 1712 kan men terecht voor posters en ander materiaal dat verspreid kan worden binnen de zorgvoorzieningen.

41	Zorg voor specifiek opgeleide personeelsprofielen in voorzieningen, in het bijzonder voor jongeren met een multiproblematiek.	Lopend	Elk CAW heeft verschillende profielen van hulpverlener in dienst. Het belangrijkste voor elke hulpverlener is om een goede vertrouwensrelatie op te bouwen met de cliënt, minderjarig of niet, zodanig dat hij/zij de ruimte en het vertrouwen kan ervaren om over traumatische ervaringen te spreken en er samen met de cliënt kan gezocht worden naar gepaste hulp. Bij alle medewerkers van CAW wordt er aandacht besteed aan methodieken om die hulpverleningsrelatie op te bouwen en te versterken. Bij jongeren is dat ook de reden waarom er veel outreachend en vindplaatsgericht wordt gewerkt vanuit IAC (het Jongerenaanbod van CAW). Ook in woonzorgvoorzieningen zijn er personeelsvoorwaarden op basis van verschillende opleidingen en competenties. Dit is ook zo bij Opgroeien. Het VAPH voert een proactief beleid rond voor seksualiteit en de preventie van grensoverschrijdend gedrag. Begeleiders in gemeenschapsinstellingen krijgen trainingen over tienerpooiers, seksuele uitbuiting, vrouwelijke genitame verminking, gedwongen huwelijken en gespreksvoering rond seksualiteit, zodat begeleiders beter voorbereid zijn op complexe situaties.
5.3. De Kerk en levensbeschouwelijke instellingen			
42	Vraag aan de Kerk om de verplichting in te voeren dat dossiers van vermeend seksueel geweld aan de Raad van Toezicht binnen de Kerk worden voorgelegd. Vraag aan de Kerk om de Raad van Toezicht uit te breiden met vertegenwoordigers van de maatschappij (psychologen, rechters enzovoort) zodat in elk dossier een gefundeerd advies aan de bisschop of de oversten van de congregaties kan worden gegeven over tucht en de re-integratie van een vermeende plegger in de werking van de Kerk, school, welzijnsvoorziening enzovoort.	Uitgevoerd	Vraag werd gesteld Vlaamse Interlevensbeschouwelijke Dialoog (VILD), zie bijlage 'rapportage Vlaamse Interlevensbeschouwelijke Dialoog (VILD)'
43	Vraag aan de Kerk dat ze haar (financiële) verantwoordelijkheid opneemt voor de slachtoffers die binnen de Kerk zijn gevallen, door bijvoorbeeld een bijdrage te leveren aan een fonds voor geestelijke gezondheidszorg voor slachtoffers van seksueel geweld.	Uitgevoerd	Vraag werd gesteld Vlaamse Interlevensbeschouwelijke Dialoog (VILD), zie bijlage 'rapportage Vlaamse Interlevensbeschouwelijke Dialoog (VILD)'
44	Vraag aan de Kerk dat ze haar medewerking verleent aan de erkennings- en bemiddelingsgesprekken met de slachtoffers en ook inzage verleent in de individuele dossiers.	Uitgevoerd	Vraag werd gesteld Vlaamse Interlevensbeschouwelijke Dialoog (VILD), zie bijlage 'rapportage Vlaamse Interlevensbeschouwelijke Dialoog (VILD)'
45	Verzoek de paus om tijdens zijn bezoek aan België in 2024 minstens publiekelijk zijn excuses aan de slachtoffers aan te bieden. Ter voorbereiding van het bezoek wordt aan de kerkelijke autoriteiten gevraagd om samen met de slachtoffers te bepalen waaraan ze behoefte hebben voor de erkenning van hun leed en om actie te ondernemen zodat aan die behoefte invulling kan worden gegeven.	Uitgevoerd	Minister Demir heeft in 2024 een brief gestuurd naar de nuntius met deze publiekelijke excuses aan te bieden t.g.v. het bezoek van de paus aan België (september 2024). Tijdens dit bezoek heeft de paus tijdens een gesprek met slachtoffers van seksueel misbruik in de kerk zijn excuses aangeboden. Vraag werd gesteld Vlaamse Interlevensbeschouwelijke Dialoog (VILD), zie bijlage 'rapportage Vlaamse Interlevensbeschouwelijke Dialoog (VILD)'
46	Vraag dat de Kerk en levensbeschouwelijke instellingen een duidelijk en coherent integriteitsbeleid voeren in al hun geledingen. Het voeren van een integriteitsbeleid is een voorwaarde voor erkenning als lokale geloofsgemeenschap. Vraag dat de niet-erkende lokale geloofsgemeenschappen en levensbeschouwelijke instellingen zich er ook toe verbinden een integriteitsbeleid te voeren.	Uitgevoerd	Vraag werd gesteld Vlaamse Interlevensbeschouwelijke Dialoog (VILD), zie bijlage 'rapportage Vlaamse Interlevensbeschouwelijke Dialoog (VILD)'
47	Vraag aan de paus dat de Belgische kerkelijke instanties meer slagkracht krijgen om op te treden tegen degenen die seksueel geweld hebben gepleegd.	Uitgevoerd	Vraag werd gesteld Vlaamse Interlevensbeschouwelijke Dialoog (VILD), zie bijlage 'rapportage Vlaamse Interlevensbeschouwelijke Dialoog (VILD)'
5.4. De media			
48	Stel samen met de mediasector richtlijnen en een deontologische code voor de media op over hoe er over seksueel geweld moet worden bericht, naar analogie van de mediariichtlijnen voor suicide. Vraag dat de media die niet onder een beheersovereenkomst vallen, zich er ook toe verbinden om de richtlijnen te volgen.	Uitgevoerd	Binnen het actieplan tegen grensoverschrijdend gedrag 2022-2023 werd een doelstelling geformuleerd rond respectvolle verslaggeving in de media. In dat kader ontwikkelde de Vlaamse Vereniging van Journalisten, Sensoa, het Universitair Forensisch Centrum, Stop It Now! en Child Focus een reeks concrete adviezen, gebundeld in de zogeheten vijf T's. Deze T's - Terminologie toepassen, Testimonials verwerken, Transparant berichten, Tactvol communiceren en Te hulp komen - bieden journalisten houvast voor ethische en zorgvuldige berichtgeving over seksueel grensoverschrijdend gedrag. Deze aanbevelingen vormen een aanvulling op de bestaande beroepsethische regels van de Raad voor de Journalistiek. De komende periode onderzoeken we de impact van de vijf T's, wat kan leiden tot een oprissing van de bestaande aanbevelingen. Bovendien werd in de beheersovereenkomst van de VRT van 2021-2025 al opgenomen dat ze doorverwijst naar hulplijnen zoals 1712, tele-onthaal en Awel.Intussen werd dit verankerd in hun programmacharter.
49	Werk ook verder een kader uit voor het in beeld brengen van seksueel geweld. Daarbij krijgen kijkers minstens een waarschuwing dat er in het programma beelden voorkomen van seksueel geweld of verwijzingen ernaar.	Uitgevoerd	In overleg met de Vlaamse omroepen, dienstverleners en verschillende experts werd er reeds een uniform classificatiesysteem voor audiovisuele media, genaamd GoedGezien, geïmplementeerd. Het doel van GoedGezien is om kijkers, aan de hand van leeftijds- en inhoudsclassificaties, te waarschuwen voor potentieel schadelijke inhoud van tv-programma's. De leeftijdsclassificatie gebeurt op basis van de inhoudelijke categorieën. Er zijn zes inhoudelijke categorieën en 5 leeftijdscategorieën. Seksueel geweld valt onder de categorie 'Geweld' en leidt automatisch tot een leeftijdsclassificatie van 16+, ongeacht de context. Bij seksueel risicogedrag of seksueel grensoverschrijdend gedrag wordt het pictogram 'Seksuele inhoud' getoond. De classificatie houdt ook rekening met de explicietheid, frequentie en ernst van het gestelde gedrag dat wordt getoond, alsook met de mate van realisme.
50	Vraag aan de Europese Unie om aan te dringen op een afsprakenkader voor sociale media en actief te helpen bij het bekender maken van bestaande hulplijnen via campagnes zoals die van Stop it Now! (zoektermtriggers). De verschillende technologische spelers worden op hun verantwoordelijkheden gewezen. Het gaat dan om het offline halen van beelden van seksueel geweld, zowel proactief als na een melding.	Lopend	Het departement Cultuur, Jeugd en Media volgt het Europees beleid rond sociale media van dichtbij op. In het Vlaams actieplan Mediawijdsheid dat momenteel in opmaak is, wordt een heel hoofdstuk gewijd aan het zorgen voor een online veilige omgeving. Het wegen op toekomstig Europees beleid is één van de onderdelen daarvan. Het plan wordt in 2025 nog afgerond.
51	Besteed in het integriteitsbeleid van de mediasector specifiek aandacht aan de fysieke, mentale en seksuele integriteit van kinderen en jongeren, niet-professionelen (vrijwilligers, kandidaten van spel- en realityprogramma's enzovoort) en freelancers die actief zijn in de sector.	Lopend	Via het actieplan tegen grensoverschrijdend gedrag 2024-2025 in de Mediasector wordt ingezet op het versterken van het integriteitsbeleid in de media- en filmsector. Het beleid focust op het stimuleren van duidelijke gedragsregels en meldprocedures voor grensoverschrijdend gedrag op de werkvloer. Aangezien de sector veel tijdelijke en onbeschermde arbeidsrelaties kent, wordt extra aandacht besteed aan hun bescherming. Vertrouwenspersonen spelen hierin een centrale rol als laagdrempelig aanspreekpunt voor wie met grensoverschrijdend gedrag te maken krijgt. Er wordt gewerkt aan de verdere uitbouw en beschikbaarheid van een sectorale poule van vertrouwenspersonen, zodat ook kleinere ondernemingen en freelancers toegang hebben tot ondersteuning. Voor minderjarigen worden kindercoaches ingezet om hun fysieke, mentale en seksuele integriteit beter te waarborgen. De werking van de vertrouwenspersonen wordt geëvalueerd met het oog op optimalisatie.
52	Investeer in de bredere uitrol en bekendmaking van intimiteitscoaches, als dat relevant is.	Lopend	In het actieplan tegen grensoverschrijdend gedrag 2024-2025 in de Vlaamse media- en filmsector werd al aandacht geschonken aan het thema door andere het organiseren van workshops "intimiteit op de set". Daarnaast toonde een onderzoek naar een kwaliteitslabel voor intimiteitscoördinatoren aan dat dit in België moeilijk ligt aangezien er hier geen erkend opleidingsinstituut is dat een geschikte opleiding voorziet. Binnen het kader van het volgende actieplan Grensoverschrijdend gedrag in de media en filmsector wordt bekeken hoe de uitrol en bekendmaking van intimiteitscoaches verder uitgedragen kan worden.
5.5. De cultuursector			
53	Besteed in het integriteitsbeleid van de cultuursector specifiek aandacht aan de fysieke, mentale en seksuele integriteit van kinderen en jongeren, niet-professionelen, freelancers en flexwerkers die actief zijn in de sector.	Lopend	Bij het ontwikkelen van het nieuw actieplan 2026-2030 voor de aanpak tegen Grensoverschrijdend Gedrag in de Cultuursector, zullen deze aspecten verder mee opgenomen worden. Momenteel evalueert CIM in samenwerking met de stuurgroep Grensoverschrijdend Gedrag nog de effecten van de acties van het bestaande actieplan op het terrein. Er is ook een lopend traject met externe experts terzake, die aanbevelingen zullen formuleren over de integratie van goede praktijken in onze actieplannen voor de culturele sector. Er loopt ook een visietraject rond leiderschap in de culturele sector, dat zich zal verhouden tot het vernieuwde actieplan Grensoverschrijdend Gedrag.
54	Investeer specifiek voor de cultuursector in een brede vorming over het spanningsveld tussen artistieke vrijheid en grensoverschrijdend gedrag, als dat relevant is.		

55	Investeren in de bredere uitrol en bekendmaking van intimiteitscoaches, als dat relevant is.		
6. Hulpverlening aan slachtoffers		status	stand van zaken
56	Start een oefening om het zorglandschap te vereenvoudigen en versnippering tegen te gaan, zodat het hulpaanbod aansluit bij de noden en behoeften van slachtoffers.	Lopend	We streven naar een hulpaanbod dat zich in de nabije omgeving bevindt en bovendien aansluit bij de noden en behoeften van slachtoffers, zowel op korte als langere termijn. Vandaag vervullen de CAW's, de justitiehuisen en de politie elk een belangrijke rol binnen de slachtofferzorg. Slachtofferbejegening van politie voorziet de eerste opvang, informatie en bijstand aan slachtoffers van een misdrijf of een ongeval. Ze zijn getraind in het brengen van slecht nieuws, bijstaan van na(ast)bestaanden en doorverwijzen naar de juiste diensten en hulporganisaties zoals CAW en de justitiehuisen. De CAW's bieden een breed en laagdrempelig hulpaanbod waarin slachtofferhulp een essentieel onderdeel vormt en verschillende vormen van slachtofferschap bestrijkt. Hulpverleners werken binnen een methodisch kader en bieden informatie, praktische en administratieve ondersteuning en emotionele begeleiding. Wanneer nodig verwijzen ze slachtoffers verder door, bijvoorbeeld naar andere diensten binnen het CAW (zoals eerstelijns hulp bij relationele problemen of schuldhulpverlening) of naar externe partners zoals slachtofferonthaal, de CGG's of de Commissie voor Financiële Bijstand. Slachtofferonthaal voorziet op haar beurt informatie en ondersteuning tijdens de volledige gerechtelijke procedure: bij inzage van het dossier, op zittingen van de rechtbank, bij teruggave van persoonlijke voorwerpen enzovoorts.
57	Zorg voor één enkel punt van onthaal waar een slachtoffer met alle hulpvragen terecht kan. Onderzoek welke vorm dat onthaal precies moet aannemen. Via dat onthaal worden slachtoffers warm toegeleid naar de juiste hulp, zodat ze niet zelf op zoek moeten gaan naar hulp en ze ook sneller geholpen worden. Hulp via het onthaal wordt aangeboden in samenwerking met de centra algemeen welzijnswerk (CAW's), de centra voor geestelijke gezondheidszorg (CGG's), de diensten slachtofferonthaal, de dienst politionele slachtofferbejegening, andere zorg- en welzijnspartners, OCMW's, het Vertrouwen centra Kindermishandeling (VK) en andere hulpverleners.		De samenwerkingsafspraken tussen deze diensten werd in 1998 vastgelegd in een Vlaams samenwerkingsakkoord slachtofferzorg. Na meer dan 20 jaar was dit akkoord aan vernieuwing toe. Vorige legislatuur werd het akkoord dan ook grondig herzien vanuit het perspectief van het slachtoffer. De samenwerking tussen drie bovengenoemde diensten, slachtofferhulp van het CAW, slachtofferbejegening van de politie en slachtofferonthaal van de justitiehuisen, blijft de kern van het akkoord, maar er wordt actief gezocht naar een bredere samenwerking met lokale partners, zodat slachtoffers nog beter ondersteund worden. De versterkte samenwerking met ervoor zorgen dat slachtoffers sneller efficiënt geholpen worden, zonder telkens opnieuw hun verhaal te moeten doen. Daarbij is warme doorverwijzing ook erg belangrijk: slachtoffers worden niet louter doorgestuurd, maar zorgvuldig begeleid tussen diensten, op maat van hun noden en behoeften. Ook veilige en respectvolle informatiedeling is een essentieel onderdeel van het akkoord, zodat betrokken hulpverleners over de juiste informatie beschikken om slachtoffers optimaal te ondersteunen. Dit akkoord wordt nu verder geconcretiseerd in de praktijk, opgevolgd en geëvalueerd. Daarnaast nemen we vanuit Vlaanderen het initiatief om samen met de Vlaamse commissie slachtofferzorg, waar ook de federale collega's in vertegenwoordigd worden, te onderzoeken wat de precieze leemtes nog zijn en bekijken hoe daaraan tegemoet gekomen kan worden. We bekijken hoe we de nabijheid en toegankelijkheid van Vlaamse diensten voor slachtoffers kunnen versterken om slachtoffers beter bij te staan en hen wegwijs te maken in het klun van vragen en diensten die hen kunnen bijstaan in de nasleep van de feiten. Eén enkel punt van onthaal kan hierbij een mogelijke piste zijn. Parallel wordt binnen de hervorming van de Vlaamse eerstelijnszorg ingezet op zorgcoördinatie en casemanagement om het zorgaanbod toegankelijker, meer geïntegreerd en beter afgestemd op de diverse zorgnoden en zorgdoelen van de persoon met zorg- en ondersteuningsnood. Ook binnen de geestelijke gezondheidszorg wordt werk gemaakt van meer samenwerking via geestelijke gezondheidsnetwerken, die de versnippering van het aanbod helpen tegengaan en de toegankelijkheid en kwaliteit van de zorg verhogen. Ten slotte bestaan er al verschillende intersectorale samenwerkingsverbanden waarin zorg- en welzijnspartners samen werken rond vraagverheldering en het bieden van gepaste, geïntegreerde hulp.
58	Verstrek via dat ene punt van onthaal minstens een antwoord op hulpvragen van korte en middellange termijn. Het onthaal garandeert een warme overdracht van slachtoffers en een vlottere informatiedeling, zodat beter kan worden afgestemd op de noden en behoeften van het slachtoffer.		
59	Besteed in het hulpaanbod ook aandacht aan de behoefte aan hulp van naasten en omstanders en aan hulp die gericht is op het gezin.	Lopend	De CAW's werken vanuit een integrale benadering waarbij het netwerk van de cliënt actief wordt betrokken, zowel als steunfiguren als mogelijke hulpverleners. Er wordt momenteel ook gewerkt aan een online aanbod voor naasten van slachtoffers. Via de kindreflex houden hulpverleners bovendien rekening met de positie en veiligheid van kinderen binnen het gezin. In de geestelijke gezondheidszorg wordt deze gezinsgerichte aanpak versterkt via de Familierexflex. Deze methodiek helpt hulpverleners oog te hebben voor de impact van psychische problemen en geweld op familieleden en naasten, en leert hen hierover in gesprek te gaan. Momenteel wordt onderzocht hoe deze familierexflex ook binnen de forensische zorg verder kan worden uitgerold. Daarnaast biedt Stop it Now! specifieke ondersteuning aan naasten van personen met seksuele gevoelens voor minderjarigen, onder meer via een online forum, zelfhulpmodule en lotgenotengroepen. Het project contextueel herstel bij (potentiële) plegers van zedenmisdrijf heeft bovendien ook aandacht voor het welzijn van de naasten van (potentiële) plegers door te voorzien in ondersteuning en psycho-educatie. 1712 speelt een belangrijke rol in als laagdrempelige, gratis en anonieme hulplijn en is er voor iedereen: voor slachtoffers, getuigen van geweld en mensen die geweld plegen. 1712 is een samenwerking met de CAW en VK en andere sectoren/diensten om de hulpzoeker zo goed mogelijk toe te leiden naar de gepaste hulp.
60	Werk, in samenwerking met de nieuw op te richten PPI, aan een helder kader en overzicht van wie wat aanbiedt, zodat dit niet alleen voor slachtoffers en hun naasten, maar ook voor andere hulpverleners duidelijk is. Heb daarbij blijvende aandacht voor nieuwe noden en nieuwe vormen van seksueel geweld.	Lopend	Zowel op www.desocialekaart.be als www.slachtofferzorg.be bieden we reeds informatie over het beschikbare aanbod hulp- en dienstverlening. Het is aan het Vlaams parlement om initiatief te nemen voor de oprichting van het PPI.
61	Baseer de ondersteuning van slachtoffers en de medische en psychologische hulp voor slachtoffers altijd op de laatste wetenschappelijke inzichten.	Lopend	CAW werkt aan een handboek slachtofferhulp dat de basis vormt voor alle medewerkers slachtofferhulp. Hierin worden ook de meest recente wetenschappelijke inzichten verwerkt. CAW is lid van Victim Support Europe om op de hoogte te blijven van onder meer de meest recente wetenschappelijke inzichten en hoe die best kunnen geïmplementeerd worden in de hulpverlening.
62	Zorg ervoor dat er bij de dienst slachtofferhulp van een CAW een specifieke hulpverlener bereikbaar en beschikbaar is voor slachtoffers van seksueel geweld die emotionele of praktische ondersteuning nodig hebben of zorg voor een doorverwijzing naar een gepast aanbod. Die hulpverlener heeft daarvoor een specifieke opleiding gevolgd, is op de hoogte van de werking van het zorgcentrum na seksueel geweld en is ook de contactpersoon voor het zorgcentrum na seksueel geweld.	Lopend	CAW biedt hulp- en ondersteuning rond diverse vormen van slachtofferschap en maakt hierbij gebruik van een specifiek onthaalmodel om slachtoffers van misdrijven, traumatische gebeurtenissen of verkeersongevallen te begeleiden. Deze aanpak biedt structuur om de noden van het slachtoffer te verhelderen en de juiste ondersteuning te bieden waaronder emotionele, juridische en praktische hulp. Het handboek slachtofferhulp biedt specifieke aandacht aan slachtoffers van seksueel geweld. Op die manier kan CAW garanderen dat alle hulpverleners slachtoffers van seksueel geweld kwalitatief kunnen ondersteunen en gericht kunnen doorverwijzen.
63	Bied in alle CAW's en CGG's psychotherapeutische hulp bij traumaverwerking aan slachtoffers van seksueel geweld aan. De therapeuten die in de CAW's en CGG's de hulp aanbieden, maken deel uit van het kwaliteitsregister op het gebied van psychotraumatologie en seksueel geweld. Elk CAW en elk CGG heeft minstens één dergelijke therapeut in dienst. Daarnaast kan er samengewerkt worden met zelfstandige psychologen. Hun aantal stijgt mee met de vraag, zodat wachtlijsten vermeden worden.	Lopend	De CAW organiseren voor slachtoffers en hun naasten een integraal psychosociaal onthaal- en begeleidingsaanbod op de eerste lijn. Wanneer gespecialiseerde begeleiding of behandeling nodig is, verwijzen zij door naar partners binnen de geestelijke gezondheidszorg, zoals de Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg (CGG). Slachtoffers van seksueel geweld kunnen na doorverwijzing voor gespecialiseerde begeleiding of behandeling terecht in een CGG. Het CGG biedt ambulante hulp aan voor personen met een (vermoeden van of risico op) ernstige psychische problemen in de vorm van individuele of groeps therapie. Verschillende CGG zijn ook gespecialiseerd in trauma. Bovendien onderzoeken we hoe online hulpverlening voor traumasensitieve zorg kan ingezet worden, al dan niet aangevuld met fysieke hulpverlening.
64	Organiseer opleidingen voor zorgverstrekkers en professionelen over traumasensitieve zorg en de omgang met extra kwetsbare groepen.	Lopend	We brengen vanuit onderwijs in kaart op welke manier en in welke mate vandaag al aandacht besteed wordt aan enerzijds basiskennis over eergeerelateerd geweld, intrafamiliaal geweld, (online) seksueel geweld en vrouwelijke genitale verminking, en op de gepaste hulpverlening en doorverwijzing bij deze fenomenen en anderzijds aan traumazorg en het omgaan met slachtofferschap in het curriculum van de verschillende opleidingen van welzijns- en gezondheidsprofessionals. Op basis van deze oefening wordt bekeken of en welke bijkomende acties nodig zijn. Deze oefening gebeurt rond het thema zelfzorg.
65	Heb in de opleiding voor zorgverstrekkers en professionelen ook aandacht voor zelfzorg.		
66	Bied hulpverleners die behandeling, begeleiding, therapie of dergelijke aanbieden aan slachtoffers van seksueel geweld, een opleiding aan over het omgaan met personen uit groepen met een verhoogde kwetsbaarheid, zoals personen met een handicap, ouderen, lgbtqi+-personen, kinderen en jongeren.	Lopend	Aditi voorziet een aanbod van opleidingen rond omgaan met personen met een handicap in de context van seksueel geweld. De CAW organiseren voor hun hulpverleners in het kader van permanente vorming regelmatig opleidingen op basis van gedetecteerde noden en nieuwe ontwikkelingen. Het Vlaams Ondersteuningscentrum Ouderennis(be)handeling (VLOCO) van CAW, is het aanspreekpunt voor professionals die met ouderen(nis)be)handeling worden geconfronteerd, voorziet vorming aan professionals en vrijwilligers en biedt ook consult aan. Wat de groep ouderen betreft, organiseert VLOCO vormingstrajecten aan onder meer CAW-professionals om de deskundigheid over ouderen(nis)be)handeling verder uit te bouwen. Dit komt hierin aan bod 1712 zal verder inzetten op cultuur- en gendersensitief werken en wordt er door de CAW, CGG en 1712 ingezet op vaardigheden met betrekking tot online seksueel geweld. Ook zullen professionals in voorzieningen voor mensen met een handicap ondersteund worden met betrekking tot gendergerelateerd geweld. Er zijn reeds webinars van het VAPH over grensoverschrijdend gedrag en ernstige gebeurtenissen.

67	Werk, in samenwerking met de federale overheid, een ambitieus masterplan uit voor psychische, psychologische en psychosociale hulp, zodat wachtlijsten worden weggewerkt en nieuwe zorgvragers snel een behandeling op maat kunnen starten. Voor iedere hulpvraag wordt minstens binnen een maand een perspectiefbiedend gesprek georganiseerd. Zorg ervoor dat ook wordt gemonitord of die doelstelling wordt gehaald.	Lopend	Voor elk slachtoffer wordt na aanmelding bij slachtofferhulp zo snel mogelijk een eerste gesprek georganiseerd. Voor veel slachtoffers volstaat een kortdurend traject waarbij vragen naar info en advies of administratieve ondersteuning worden opgenomen. Hierbij wordt ook ingezet op het samen met slachtoffers op zoek gaan naar een goede manier om om te gaan met de gevolgen van de feiten. Voor slachtoffers die nood hebben aan meer langdurige ondersteuning wordt een begeleidingstraject opgestart. Vanuit de vaststelling dat heel wat slachtoffers online op zoek gaan naar hulp, zetten de CAW in op het uitbouwen van een online aanbod psycho-educatie. Een dergelijk digitaal aanbod kan voor slachtoffers belangrijk zijn om hun gevoelens te legitimeren, hen erkenning te bieden en hen te ondersteunen bij het nemen van vervolgstappen
68	Onderzoek hoe online hulpverlening voor traumasensitieve zorg ingezet kan worden, al dan niet aangevuld met fysieke hulpverlening, naar analogie van het succes van online hulpverlening bij suicidepreventie. Zorg er in dat geval voor dat hulpverleners over voldoende 'mediawijsheid' en over de nodige digitale vaardigheden beschikken.	Lopend	We onderzoeken momenteel hoe online hulpverlening voor traumasensitieve zorg kan ingezet worden, al dan niet aangevuld met fysieke hulpverlening.
69	Ga na welke complexe zorgvragen en multiproblematieken nog te vaak stoten op een gebrek aan specifieke behandelmethoden en zet in op het wegwerken van die hiaten. In het bijzonder moet rekening worden gehouden met aangepaste zorg voor extra kwetsbare groepen om revictimisatie te voorkomen.	Lopend	In de aanloop van de opmaak van het Vlaams actieplan ter bestrijding van gendergerelateerd geweld werden de huidige uitdagingen, noden en hiaten in kaart gebracht om op basis daarvan acties te formuleren om die deze legislatuur weg te werken. Zo wordt bijvoorbeeld onderzocht hoe online hulpverlening kan worden ingezet binnen traumasensitieve zorg, eventueel gecombineerd met fysieke begeleiding. Daarnaast wordt gewerkt aan digitale psycho-educatie rond slachtofferschap, gericht op herstel, coping en het voorkomen van revictimisatie. Ook binnen Hulplijn 1712 wordt de expertise verder versterkt op het vlak van gender- en cultuursensitief werken, met bijzondere aandacht voor mannelijke slachtoffers en personen met diverse culturele achtergronden. Ten slotte bouwen 1712, CAW en CGG hun kennis verder uit om een aanbod op maat te ontwikkelen voor slachtoffers van online seksueel geweld. Binnen het VAPH is er reeds expertise aanwezig, onder andere via het werk van Aditi vzw, en dat zal deze legislatuur versterkt worden in het kader van het luik rond complexe zorgnoden.
70	Vraag aan de federale overheid om de procedure voor het afnemen en analyseren van DNA-stalen in het kader van forensisch onderzoek te herbekijken. Vraag in het bijzonder om te onderzoeken of stalen onmiddellijk in een DNA-databank kunnen worden opgenomen én geanalyseerd, ook als er (nog) geen klacht werd ingediend.	Federale bevoegdheid	De vraag werd aan de federale overheid gesteld.
71	Werk obstakels voor de gegevensdeling tussen hulpverleners zo veel mogelijk weg, bijvoorbeeld tussen CAW's, CGG's, zorgcentra na seksueel geweld en andere zorgverleners.	Lopend	Zie aanbeveling 56-58 Bovendien wordt voor verschillende thema's binnen het algemeen welzijnswerk gekeken hoe een decretaal kader kan opgesteld worden om die gegevensdeling optimaal te laten verlopen.
72	Ga na of en hoe de proactieve toegang van medewerkers van slachtofferonthaal tot de digitale strafdossiers van slachtoffers in de federale wetgeving verankerd kan worden en leg ook de bijstand van slachtofferonthaal aan slachtoffers tijdens zittingen bij wet vast.	Lopend	In de COL 16/2012, waarin o.a. de opdrachten van de diensten slachtofferonthaal worden beschreven, werd ook de toegang van de diensten slachtofferonthaal tot het strafdossier uitdrukkelijk ingeschreven. In de praktijk bleek echter dat de diensten slachtofferonthaal geen toegang heeft tot het nieuwe digitale dossier, dat sinds 2023 wel toegankelijk is voor slachtoffers en hun advocaten. Nadat Vlaanderen dit via verschillende fora herhaaldelijk heeft aangekaart, kregen we twee jaar later een tijdelijke oplossing. Momenteel werkt de FOD Justitie aan een structurele oplossing. Volgens de huidige beloftes zou die oplossing in 2026 nog opgeleverd worden. De bijstand van slachtofferonthaal op zittingen, met inbegrip van zittingen achter gesloten deuren, is sinds juni 2024 wettelijk verankerd in art. 3bis VTSV.
73	Verleen aan medewerkers van slachtofferonthaal de mogelijkheid om de dossiers met slachtoffers in een serene context door te nemen.	Lopend	De diensten slachtofferonthaal zijn overeenkomstig de COL 16/2012 gehuisvest in de gerechtsgebouwen. Zij zijn dus afhankelijk van de lokalen die de FOD Justitie voor hen ter beschikking stelt. Vlaanderen dringt al geruime tijd aan bij de federale collega's om te voorzien in meer slachtoffervriendelijke onthaalruimtes. In de huidige federale beleidsnota Justitie wordt die ambitie expliciet opgenomen, met de belofte om speciaal ingerichte ruimtes voor slachtoffers te realiseren. Vlaanderen heeft zijn verwachtingen hierover inmiddels overgemaakt aan de FOD Justitie, die hiermee verder aan de slag gaat.
74	Zorg voor een structurele verankering van de opleiding van personeel van ZSG's, met de focus op zorg.	Lopend	We sporen hogeronderwijsinstellingen aan om de opleiding van personeel van de ZSG's, met de focus op zorg structureel te verankeren.
75	Zorg voor samenwerking tussen de ZSG's en de dienst Sociaal Tolken en Vertalen van het Agentschap Integratie en Inburgering om ook aan slachtoffers die het Nederlands niet machtig zijn, een zo vlot mogelijke hulp te verlenen. Een onderdeel van die samenwerking is de gerichte opleiding van tolken in het omgaan met gevoelige procedures zoals die bij de ZSG's voorkomen.	Uitgevoerd	De ZSG's kunnen voor hun tolk- en vertaalaanvragen terecht bij het Agentschap Integratie en Inburgering. De erkende tolken zijn specifiek opgeleid en getest om moeilijke en gevoelige gesprekken professioneel te begeleiden, en kunnen deze dus kwalitatief ondersteunen. Aangezien de ZSG's onder de ziekenhuizen ressorteren, en alle Vlaamse ziekenhuizen een samenwerkingsovereenkomst met het Agentschap Integratie en Inburgering hebben, kunnen zij volop gebruikmaken van deze dienstverlening. Bijkomend zal Dokters van de Wereld vzw met het project 'Verankerung van toegankelijke, rechtgebaseerde zorg voor kwetsbare slachtoffers van seksueel geweld' in het kader van de projectoproep gendergerelateerd geweld inzetten op de ondersteuning van slachtoffers van seksueel geweld met een precair verblijfsstatuut. Het project wil drempels voor deze kwetsbare doelgroep wegwerken door in te zetten op toegankelijke, laagdrempelige en meertalige informatie, betere afstemming binnen de hulpverlening en het versterken van professionals. Daarnaast zal het project landen in aanbevelingen die focussen op het verbeteren van de toegankelijkheid van zorg en een beter en wederzijds begrip over de kwetsbaarheden van mensen met een precair verblijfsstatuut bij het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen, ZSG's en politie.
76	Maak werk van een duidelijk afsprakenkader tussen de politie, het gerecht, de Dienst Vreemdelingenzaken en de ZSG's om slachtoffers zonder wettelijk verblijf te beschermen. Het moet voor hen mogelijk zijn om een klacht in te dienen en hulp te verkrijgen zonder het risico te lopen dat ze tijdens die periode opgepakt worden en uit het land gezet worden.	Federale bevoegdheid	De vraag werd aan de federale overheid gesteld.
77	Werk een beleid uit voor de erkenning, financiering en ondersteuning van lotgenotengroepen. Heb daarbij ook aandacht voor naasten en omstanders.	Lopend	Tot eind 2025 worden 4 lotgenotenverenigingen van slachtoffers van seksueel geweld financieel ondersteund voor het organiseren van lotgenotencontact. Departement Zorg gaat samen met hen en de CAW Groep op zoek naar een meer duurzame manier van ondersteuning. In 2025 worden hiervoor de nodige randvoorwaarden in kaart gebracht.
7. Opvolging en begeleiding van plegers		status	stand van zaken
78	Ga na op welke vlakken er eventueel nog behoeften bestaan en versterk waar dat nodig is bestaande, goede initiatieven als Stop it Now!. Onderzoek of er behoefte is aan: a) een structurelere verankering; b) meer bekendheid via doelgroepgerichte sensibiliserings- en bekendmakingscampagnes; c) een verdere uitbreiding van de doelgroep van Stop it Now!; d) de betere bekendmaking van Stop it Now! bij hulpverleners (met het oog op doorverwijzing); e) gerichtere campagnes voor de naasten van (potentiële) plegers of voor wie met vragen zit over het (toekomstige) gedrag van anderen.	Lopend	Stop it Now! werd ondertussen structureel verankerd. Sinds 1 maart 2024 is er ook een uitbreiding van de bereikbaarheidsuren geweest waardoor Stop it Now! nu elke weekdag bereikbaar is. Naast de doelgroep plegers richt Stop it Now! zich ook tot naasten van plegers via een naastenforum, lotgenotengroepen en een zelfhulpmodule voor naasten. Binnen de noden die er zijn wordt de afweging gemaakt welke prioriteit ingevuld moeten worden. Stop it Now! doet jaarlijks een bekendmakingscampagne. De doelgroep op wie ze zich richt varieert, gaande van professionals, tot in het algemeen de burger of zeer specifiek vrienden of naasten. De campagne in 2025 over intrusieve gedachten richtte zich bijvoorbeeld op onderwijsprofessionals en ouders.
79	Zorg ervoor dat ook plegers die nog niet gevat zijn door een gerechtelijke procedure, snel en effectief toegang hebben tot een gespecialiseerd aanbod aan hulpverlening. Het juridische statuut van de betrokkene mag geen invloed hebben op de toegang tot het (preventieve) hulpverleningsaanbod.		
80	Zorg voor een voldoende groot, geografisch gespreid, gespecialiseerd en gediversifieerd (ambulant en residentieel) forensisch hulpverleningsaanbod voor (potentiële) plegers, met bijzondere aandacht voor minderjarige plegers. Heb daarbij ook aandacht voor plegers die kampen met zogenaamde multiproblematieken. Bied mogelijkheden voor onmiddellijke toegang tot hulpverlening voor acute hulpvragen van potentiële plegers, met het oog op het vermijden van (bijkomende) slachtoffers.	Lopend	Onder de koepel van het masterplan forensische zorg brengen we, samen met de federale partners, het zorgaanbod binnen en buiten detentie zowel kwalitatief als kwantitatief in kaart, op het niveau van de gerechtelijke arrondissementen. Op basis van deze analyse identificeren we hiaten en nemen we dit mee in een toekomstig zorgprogrammamodel. Daarbij vertrekken we vanuit de zorgnoden van justitiabelen, ongeacht hun justitieel statuut. Het resultaat van deze analyse en oefening is een forensische sociale kaart voor justitiabelen. In ieder geval is er binnen de CAW, 1712 en de CGG is er een aanbod voor (potentiële) plegers die geen juridisch statuut hebben en zich vrijwillig aanmelden.
81	Werk, in samenwerking met de federale overheid, een ambitieus masterplan voor psychische, (forensische) psychologische en psychosociale hulp uit, zodat wachtlijsten worden weggewerkt en nieuwe zorgvragers snel een behandeling op maat kunnen starten. Voor iedere hulpvraag wordt minstens binnen een maand een perspectiefbiedend gesprek georganiseerd. Zorg ervoor dat ook wordt gemonitord of die doelstelling wordt gehaald.		

82	Ga na welke behoeften er nog bestaan op het vlak van nazorg voor plegers, en investeer in de structurele verankering en algemene uitrol van die nazorg. Het re-integratieproject Cirkels van Ondersteuning, Samenwerking en Aanspreekbaarheid (COSA) is daar een goed voorbeeld van.	Lopend	Het COSA-pilootproject is lopende en zal geëvalueerd worden in het najaar van 2025 rekening houdend met de beschikbare budgettaire middelen zal onderzocht worden welke vorm van nazorg voor plegers aangewezen is. De CAW hebben momenteel een aanbod inzake de begeleiding rond dader- en plegerschap. Hierbij wordt onder meer ingezet op het aanvaarden van het begeleidingsaanbod door de cliënt, het detecteren van rechten en deze realiseren, het in kaart brengen van de familiale, relationele en seksuele voorgeschiedenis van de cliënt, het bespreken en onderzoeken van factoren die onderliggen zijn aan het gedrag, het faciliteren van herstel gericht naar slachtoffer(s) en maatschappij, het inzicht krijgen in de belangrijke aspecten in het leven van de cliënt, het stimuleren van gedragsverandering, het activeren van het sociaal netwerk en het realiseren van een aanklampende nazorg. Deze nazorg moet ertoe leiden dat cliënten na afronding van hun hulpverleningstraject weten waar deze waarvoor en hoe terecht kan en dat hulpverleners mee preventief kunnen werken indien nodig en herval mee helpen voorkomen. Nazorg krijgt eveneens een uitdrukkelijke plaats binnen het hulp- en dienstverleningsplan (HDV-plan) dat wordt uitgerold door de trajectbegeleiding in de gevangenis. Ook na detentie is het aangewezen dat het plan verder wordt uitgevoerd en opgevolgd. Om dit te kunnen realiseren voorziet de trajectbegeleiding in principe nog 2 casusoverleggen na vrijlating: één zo kort mogelijk na vrijlating, één 3 maanden erna. Zo kan er maximaal aangehaakt worden bij de hulpverlening buiten detentie.
83	Herbekijk het samenwerkingsakkoord en actualiseer het zo nodig. Schep (op de lange termijn) duidelijkheid voor alle actoren die erbij betrokken zijn, zowel op het vlak van financiering als van (samen)werking. Zorg zo nodig voor de structurele verankering van de betrokkenheid van bepaalde actoren. Heb ook oog voor minderjarige plegers als het juridische kader wordt geactualiseerd.	Lopend	Het logistiek traject voor het geactualiseerde samenwerkingsakkoord inzake begeleiding en behandeling van plegers van seksueel misbruik is lopende. In dit geactualiseerde akkoord worden naast de actoren die reeds in de versie van 1998 waren betrokken, ook nog bijkomende actoren betrokken zoals forensisch psychiatrische centra en instellingen met een plaatsingsovereenkomst, initiatief van beschut wonen, psychiatrisch verzorgingstehuis en psychiatrische ziekenhuizen. In de oefening rond de actualisering die gebeurd door een werkgroep met verschillende betrokken experts werd ook de uitbreiding van het akkoord naar minderjarigen bekeken, maar niet wenselijk bevonden. Een uitbreiding naar minderjarigen zou betekenen dat actoren betrokken bij de opvolging van deze minderjarigen toegevoegd zouden moeten worden (HCA-diensten, sociale diensten jeugdrechtsbank, ondersteuningscentra jeugdzorg, vertrouwenscentra kindermishandeling, ..). Deze toevoeging zou leiden tot een veelheid van actoren binnen een hertekend samenwerkingsakkoord, hetgeen de helderheid van het samenwerkingskader niet ten goede zou komen. Een apart samenwerkingsakkoord is wel wenselijk. Daarom werd de opmaak van zo een akkoord in het Vlaams regeerakkoord opgenomen.
84	Zorg ook voor plegers van seksueel geweld in detentie of onder elektronisch toezicht voor een gespecialiseerd, aanklampend en recurrent aanbod aan hulpverlening en begeleiding. Leid alle relevante actoren daartoe op en onderzoek hoe ook de detentiecontext (bijvoorbeeld op het vlak van infrastructuur) kan bijdragen tot een effectievere behandeling van plegers van seksueel geweld.	Lopend	Onder de coördinatie van AJH werd een aparte unit voor zedendelinquenten geïnstalleerd in de hulp-gevangenis van Dendermonde, waar specifieke behandeling geboden wordt. De mogelijkheid om bijkomende units te openen wordt momenteel samen met de federale overheid onderzocht. Vijf CAW (CAW Limburg, CAW De Kempen, CAW Oost-Vlaanderen, CAW Zuid-West-Vlaanderen en CAW Brussel) ontvangen een projectmatige subsidie tot eind 2026 om een aanbod aan seksuele delinquenten in verschillende gevangenis binnen te brengen.
85	Vraag aan de federale overheid om na te gaan of plegers van seksueel geweld zowel tijdens als na hun detentie of elektronisch toezicht verplicht toegeleid kunnen worden naar programma's om inzicht te krijgen in het grensoverschrijdende karakter van hun gedrag of naar een gepaste gespecialiseerde behandeling, als ze die nodig hebben.	Federale bevoegdheid	Deze vraag werd al meermaals gesteld, maar botst op weerstand federaal.
86	Installeer in de forensische VAPH-units gespecialiseerde begeleiding en behandeling van zowel meerderjarige als minderjarige plegers van seksueel geweld.	Uitgevoerd (voor meerderjarigen)	De forensische VAPH-units zijn voorbehouden voor meerderjarigen met een interneringsstatuut. Zij bieden gespecialiseerde ondersteuning aan ook aan plegers van seksueel geweld. Voor minderjarige plegers zal verder onderzocht worden op welke wijze er binnen de bestaande kaders gespecialiseerde begeleiding en behandeling kan worden voorzien.
87	Investeer verder in wetenschappelijk onderbouwde risicotaxatie-instrumenten en zorg voor een uniforme toepassing ervan. Zorg ervoor dat de uitwisseling van informatie daarover tussen de verschillende diensten (justitiehuizen, onderzoeksrechter en dergelijke meer) optimaal verloopt.	Lopend	Alle justitieassistenten zijn opgeleid in het RNR-kader en passen dit systematisch in daderbegeleiding. Er wordt ook onderzocht om hen op termijn te trainen in een algemene risicotaxatie, ter verdere professionalisering van de eerste lijn. Daarnaast wordt onderzocht hoe zij op termijn ook kunnen worden getraind in algemene risicotaxatie, als verdere professionalisering van de eerste lijn. De tweede lijn bestaat uit psychologen die gespecialiseerd zijn in verdiepende risicotaxatie voor verschillende delicttypes, zoals zeden, stalking en intrafamiliaal geweld. Door de aanpassing van het decreet Justitiehuizen kunnen deze psychologen hun bevindingen nu ook delen met opdrachtgevers en andere betrokken diensten. Er zijn duidelijke interne richtlijnen opgesteld om een vlotte en correcte informatie-uitwisseling te garanderen, en samen met het departement Welzijn wordt gewerkt aan een afsprakenkader om de samenwerking verder te versterken. Binnen de actualisatie van het samenwerkingsakkoord inzake begeleiding en behandeling van plegers van seksueel misbruik is er veel aandacht voor de kwaliteit van de geboden hulpverlening. Opleiding inzake risicotaxatie is hier een aspect van. In het kader van het masterplan forensische zorg is het bovendien de bedoeling om een kader voor indicatiestelling en risicotaxatie uit te werken, met duidelijke afspraken over het gebruik van instrumenten doorheen het gerechtelijke traject. Een deel van het traject zit uiteraard federaal, en wordt op die manier met de federale partners bekeken.
88	Zorg ervoor dat personen aan wie een tuchtmaatregel werd opgelegd wegens grensoverschrijdend gedrag en/of seksueel geweld, worden toegeleid naar zowel programma's om inzicht te krijgen in het grensoverschrijdende karakter van hun gedrag als naar een gepaste gespecialiseerde behandeling, als ze die nodig hebben.	Lopend	Zie aanbeveling 22
89	Zorg ervoor dat hulpverleners die plegers van seksueel geweld begeleiden, ook opgeleid worden in het omgaan met en het aanbieden van een gepaste behandeling aan bepaalde, specifieke groepen van plegers, bijvoorbeeld personen met een handicap, minderjarigen, mensen zonder geldige verblijfspapieren enzovoort. Als de hulpverlener de expertise zelf niet in huis heeft, moet er een verplichte doorverwijzing zijn naar een andere hulpverlener, organisatie of dienst.	Lopend	Binnen het samenwerkingsakkoord rond de begeleiding en de behandeling van plegers van seksueel misbruik is vorming aan professionals voorzien, o.a. door het Universitair Forensisch Centrum (UFC). Daarnaast zorgen CAW en CGG voor een gepast aanbod of gerichte doorverwijzing indien meer aangewezen en zijn hulpverleners opgeleid om met de nodig kennis en vaardigheden hiermee aan de slag te gaan.
90	Zorg ervoor dat ook naasten van plegers een beroep kunnen doen op aangepaste informatie, ondersteuning, begeleiding en hulpverlening. Organiseer ook een deskundig aanbod aan lotgenotencontact voor die naasten.	Lopend	Stop it Now! heeft momenteel een project lopen rond lotgenotengroepen en een online forum voor naasten van plegers van seksueel kindermisbruik. Vanuit uit het VAPH bevragen we bij een melding actief of het netwerk is ingelicht en indien nodig worden acties opgezet.
91	Onderzoek op welke manier een organisatie kan nagaan of iemand een tuchtsanctie heeft opgelopen die een impact kan hebben op het functioneren van die persoon in de organisatie.	Lopend	Zie aanbeveling 22 Sport Vlaanderen onderzoekt via een juridische vooropdracht de mogelijkheid, de randvoorwaarden en het juridisch kader voor het opzetten van een overkoepelend tuchtregister voor grensoverschrijdend gedrag in de sport (en indien mogelijk in een sectoroverschrijdende opzet).
92	Vraag aan residenten die niet de Belgische nationaliteit hebben, via hun ambassade een uittreksel uit het strafregister van hun land van herkomst als ze aan de slag willen gaan in organisaties waarvoor het uittreksel uit het strafregister model 596-2 vereist is.	Lopend	Het decreet van 3 juni 2022 in dat organisaties binnen de Vlaamse bevoegdheid die werken met minderjarigen verplicht om bij elke nieuwe medewerker een uittreksel uit het strafregister (artikel 596, tweede lid, Sv.) is ook van toepassing op niet-Belgen. Daarbij wordt reeds expliciet voorzien dat zij een buitenlands equivalent kunnen voorleggen. Richtlijnen daarrond worden uitgewerkt in de draaiboeken die per sector rond het decreet zijn uitgewerkt.
93	Onderzoek in overleg met de federale overheid of plegers van een seksueel misdrijf veroordeeld kunnen worden tot een financiële bijdrage aan een fonds voor geestelijke gezondheidszorg voor slachtoffers van seksueel geweld.	Lopend	Zie aanbeveling 8
8. Beleid		status	stand van zaken
94	Zorg voor een decretale verankering van het 'Vlaams actieplan ter bestrijding van seksueel geweld', naar analogie van onder meer het JKP.	Lopend	Het kaderdecreet Vlaams Integratiebeleid wil een decretale verankering voorzien van het Vlaams actieplan ter bestrijding van gendergerelateerd geweld.
95	Het 'Vlaams Actieplan ter bestrijding van seksueel geweld' wordt opgesteld, dit rekening houdend met het advies van de op te richten PPI.	Lopend	Het actieplan gendergerelateerd geweld 2025-2029 omvat verschillende ontwerpacties m.b.t. aanbevelingen van de resolutie van de bijzondere commissie seksueel misbruik in de kerk. Het actieplan is in voorbereiding en wordt dit najaar aan de Vlaamse Regering voorgelegd en vervolgens aan het parlement bezorgd. De PPI werd nog niet opgericht.
96	Trek – zowel structureel als eenmalig – de nodige middelen uit om de aanbevelingen in deze resolutie te realiseren, zoals het wegwerken van de wachtlijsten bij psychologische hulp voor slachtoffers en plegers.	Lopend	Binnen de beschikbare kredieten wordt bekeken op welke manier de aanbevelingen in deze resolutie kunnen meegenomen worden.
9. Justitie		status	stand van zaken

97	Vraag aan de federale overheid om blijvend te investeren in de opleiding over het omgaan met slachtoffers van seksueel geweld voor alle professionals die bij de politie en bij justitie werken, met het oog op een slachtoffergerichte en kwaliteitsvolle benadering van het slachtoffer tijdens het verhoor, het onderzoek, de gerechtelijke follow-up en de informatieverstrekking vanuit justitie.	Federale bevoegdheid	De vraag werd aan de federale overheid gesteld.
98	Vraag aan de federale overheid om verder werk te maken van een aangepast warm onthaal en een aangepaste begeleiding voor kinderen en jongeren bij justitie. Vraag dat justitie ook bij ondervragingen en verdere procedures aandacht heeft voor de extra kwetsbaarheid van minderjarige slachtoffers.	Federale bevoegdheid	De vraag werd aan de federale overheid gesteld.
99	Vraag aan de federale overheid dat ervoor gezorgd wordt dat een slachtoffer bij een verhoor recht heeft op aangepaste juridische begeleiding.	Federale bevoegdheid	Naar aanleiding van 30 jaar slachtofferonthaal werd een Charter opgemaakt "10 geboden voor de wetgever". Een van de aanbevelingen betrof de juridische bijstand van slachtoffers (Salduz). Dit Charter werd onderschreven door verschillende politieke partijen. In het federaal regeerakkoord werd daardoor het volgende opgenomen: "We zorgen dat slachtoffers van ernstige geweldsdelicten en zedenfeiten beroep kunnen doen op algemene bijstand door een advocaat zowel voor als tijdens hun verhoor. Er wordt een systeem van permanentie georganiseerd binnen de advocatuur, zodat deze slachtoffers, 24/7 de nodige gespecialiseerde juridische ondersteuning kunnen krijgen." Vanuit Vlaanderen volgen we de de effectieve uitvoering op. Voorlopig lijkt hier nog geen initatief rond genomen. Intussen zijn we zelf met de commissie juridische eerstelijnsbijstand Limburg een project gestart met het Zorgcentrum na Seksueel Geweld in Genk om ervoor te zorgen dat slachtoffers met juridische vragen terecht kunnen bij speciaal opgeleide advocaten van de commissie voor een eerste juridisch advies, onafhankelijk van het feit of ze klacht indienen of niet.
100	Vraag aan de federale overheid dat er wordt gezorgd voor aangepaste begeleiding van slachtoffers bij sporenonderzoek.	Federale bevoegdheid	De vraag werd aan de federale overheid gesteld.
101	Zorg ervoor dat in elk justitiehuis de nodige expertise over (de specificiteiten van) seksuele delinquentie aanwezig is. Dat houdt onder andere in dat voldoende justitieassistenten daar (regelmatig) opleidingen over volgen.	Uitgevoerd	Alle justitieassistenten hebben een specifieke opleiding gekregen rond seksuele delinquentie. De opleiding is geïntegreerd in het structureel opleidingsaanbod.